Jaargang 113. Maandag, 6 November 1854. No. 89.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Groningen brengt bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de **Statenzijl** weder **GEOPEND** is, en dat dus de **Scheepvaart** door die Zijl weder **vrij** is.

GRONINGEN, 2 November 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 20sten November 1854, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs verhindering, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

Het aanleggen van een' Grindweg in het noordoostelijk gedeelte der provincie Groningen, *in de gemeenten* 't Zandt *en* Bierum, *in drie perceelen, als:*

1ste perceel: van *Schatsborg* of het einde van den in 1854 aangelegden Grindweg, tot aan de gemiddelde scheiding tusschen de gemeenten 't Zandt en *Bierum*, lang 1868 ellen.

2de perceel: van de gemiddelde scheiding tusschen de gemeenten *'t Zandt en Bierum*, door *Godlinze* tot aan *Kokshorn*, en van daar door *Losdorp* en *Spijk*, tot aan den langen Trijnweg, lang te zamen 5700 ellen.

3de perceel: van de scheiding met het 2de perceel bij *Kokshorn* tot aan het einde van den in 1854 nieuw aangelegden Grindweg in *Holwierde*, en voorts van den handwijzer, buiten dat dorp, tot aan de laan voorbij het huis van B. K. HOFSTEE te *Bierum*, lang te zamen 3108 ellen.

De gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten der voorschreven Werken ter Provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, voor ieder perceel afzonderlijk.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins UITHOF, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon, en J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. N. DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOLTHUIS; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSEMA en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAMMINK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST, te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN en den kastelein N. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIBBINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

GRONINGEN, 16 October 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen*, — Gezien artikel 159 van het REGLEMENT van POLITIE, waarbij naar aanleiding van artikel 5 van het Koninklijk Besluit van den 22sten Julij 1814 (*Staatsblad* no. 86), is bepaald, dat niemand in deze Gemeente eenige **ONDERHANDSCHE LOTERIJ** van **GOEDEREN**, beneden de waarde van **honderd gulden**, mag aanleggen, dan na daartoe van BURGEMEESTEREN *verlof* verzocht en bekomen te hebben;

Overwegende, dat het houden van zoodanige ONDERHANDSCHE LOTERIJEN dikwijls aanleiding geeft tot misbruiken, welke zooveel mogelijk dienen te worden geweerd, en dat de Gemeentebesturen, volgens de uitdrukkelijke bepaling van het boven aangehaald Konink!. Besluit, verpligt zijn zorg te dragen dat daarvan geen misbruik worde gemaakt, —

Brengen bij deze ter kennis van diegenen, die zulks mogt aangaan, dat voortaan de VERGUNNINGEN tot het HOUDEN van de bedoelde **LOTERIJEN** niet zullen worden verleend, dan indien daarvoor, naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders, overwegende redenen bestaan.

Wordende tevens een ieder gewaarschuwd, om geene zoodanige LOTERIJ te houden of te doen houden zonder daartoe de vereischte vergunning te hebben bekomen, als zullende daarop *strengelijk* worden gelet.

En zal deze bij afschrift worden gesteld in handen van de COMMISSARISSEN van POLITIE, ten einde bij voortduring met zorg te waken tegen alle overtreding ten dezen; — en voorts in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 30 October 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen*, — gelet op de aanschrijving van den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie, gedagteekend den 28sten Augustus 1833, no. 32 *b*, ten einde in de laatste helft der maand October van ieder jaar aan de Ingezetenen te herinneren de BEPALINGEN van art. 27 en 42 der Wet van den 29sten Maart 1833, houdende UITSCHRIJVING eener **BELASTING** op het **PERSONEEL**, — brengt de voorgemelde Artikelen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, met vermelding tevens, achter § 4 van art. 27, van de BIJVOEGING, vastgesteld bij art. 14 der Wet van den 24sten April 1843 (Staatsblad no. 15).

GRONINGEN, 16 October 1854.

De Burgemeester: J. SLOT.

Belasting naar tijdsgelang.

Art. 27, § 1. Zoo wanneer een perceel, hetwelk op den 15den Mei niet in gebruik was, of ook een woonhuis, op hetzelfde tijdstip, enkel, en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26, § 2, bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop des dienstjaars betrokken, in gebruik genomen, of van mobilair voorzien wordt, zal de belasting, volgens de *vier eerste* grondslagen, naar de hier boven bepaalde regelen, deswege moeten worden voldaan, doch slechts naar gelang van dat gedeelte des dienstjaars, hetwelk op het tijdstip der ingebruikneming, betrekking of meubelering overig blijft.

§ 2. In geval de belastingschuldige, welke zoodanig perceel, als bij § 1 bedoeld, aanvaardt, in het dienstjaar bereids wegens een ander perceel was aangeslagen, en hij dit tot dien tijd toe door hem gebruikte perceel verlaat, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van huisbewaarder of van andere personen in zijne dienst, zal het bedrag van den ten zijnen name op het kohier gebragten aanslag, voor al de *vier* bedoelde grondslagen gezamenlijk, en in evenredigheid van het nog te verloopen tijdvak, worden afgetrokken van dat des, op den voet als boven, te doenen aanslags, zonder dat, indien deze aanslag minder bedraagt dan de vroegere, er eenige ontheffing zal kunnen worden gevorderd.

§ 3. De uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingsvoorwerpen der *vier eerste* grondslagen, na den 15den Mei, zal, behalve in de gevallen bij §§ 1 en 2 hierboven vermeld, geen grond geven tot eenen nieuwen of verhoogden aanslag in den loop des dienstjaars.

§ 4. Ter zake van zoodanige voorwerpen der *vijfde* of *zesde* grondslagen, als na den 15den Mei in dienst of gebruik genomen of aangeschaft worden, zal de belasting naar gelang van den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd, met dien verstande, dat geene verwisseling van dienstboden of paarden met andere, waarvoor geene hoogere regten verschuldigd zijn, op zich zelve, tot het nogmaals aanslaan van denzelfden belastingschuldige zal kunnen aanleiding geven. *(Volgt de bijvoeging boven bedoeld): De landbouwers, bij art. 18, § 1, bedoeld, zullen, wegens het afwisselend gebruik hunner belastingvrije en belastingschuldige paarden, geene verhooging of vermeerdering van het regt verschuldigd zijn.*

§ 5. Het aanwenden tot belastbaar gebruik van zoodanige voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, als aanvankelijk tot onbelastbare einden aangelegd of gebezigd waren, zal met aanschaffing worden gelijk gesteld, zoo mede, wat aangaat de paarden, tot derzelver geheel verlies van het tweede viertal hunner melktanden, in den loop des jaars.

§ 6. Naar gelang de omstandigheden eens belastingschuldigen, in den loop des dienstjaars, met betrekking tot deszelfs voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, veranderen, zulks dat, volgens de tarieven van art. 17 en 21, de *opklimming* der belasting ten zijnen aanzien toepasselijk zoude worden, zal, ook wegens de dienstboden en paarden, aanvankelijk gehouden, die verhooging voor den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd.

Deze bepaling is mede van toepassing in betrekking tot de paarden, bij het opkomen van de omstandigheden, aan het einde van § 7 van art. 20 vermeld.

§ 7. Paarden, bij verschillende personen of gezinnen in gebruik, zullen, in geval die gelijktijdig voor een zelfde rijtuig worden gespannen, hem, die zulks doet of wel den eigenaar of gebruiker des rijtuigs, ter zake van het grooter getal paarden, hetwelk door hem *alzoo* mogt zijn gebezigd, dan waren aangegeven, mede aan de *opklimming* der belasting naar § 6 doen onderwerpen.

§ 8. Hooger belastbaar gebruik van dienst- en werkboden of paarden, aanvankelijk minder belastbaar, zal de verpligting tot eene evenredige verhooging der belasting voor den nog overigen tijd des dienstjaars ten gevolge hebben.

§ 9. De tijd, waarover de belasting loopt, zal, in betrekking tot al de grondslagen, worden berekend bij vierendeelen jaars op het dienstjaar overschietende, zonder dat een vierendeel jaars zal kunnen worden gesplitst, en zullen als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken, aanvangende met primo Mei, primo Augustus, primo November en primo Februarij.

Aangiften, in den loop des dienstjaars te bewerkstelligen.

Art. 42. De zoodanige, welke, door eenige der omstandigheden, voorzien bij art. 27, in den loop des jaars, komen te vallen onder toepassing van het aldaar bepaalde, zullen, alvorens en naar gelang van het ontstaan dier omstandigheden, en op de boete, bij art. 35 en 39 vastgesteld, verpligt zijn tot het indienen van behoorlijke aangifte deswege, invoege als bij art. 30 voorgeschreven, zullende zij daarvoor een biljet ter invulling bij den ontvanger kunnen bekomen.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

Als eene opmerkelijke bijzonderheid, meldt de *Indiër* het volgende omtrent den oogst van gouvernements-producten op Java: De opbrengst aan koffij was over 1853 *geraamd* op 883,115 pikols. De werkelijke opbrengst bedroeg echter slechts 656,307 pik., dus 226.808 pikols, of een *vierde* minder dan de raming. In de Preanger-Regentschappen alleen bedroeg de oogst 87,276 pikols minder dan de taxatie, te Passaroewan 53,316 pikols meer dan de taxatie. De taxatie voor 1854 geeft als vermoedelijke opbrengst op 946,500 pikols, dus nagenoeg 300,000 pikols meer, dan in 1853 werkelijk ontvangen is. — De taxatie van indigo over 1853 was nagenoeg gelijk aan de opbrengst. De eerste bedroeg 662,840 Amst. ℔, de opbrengst was 670,497 Amst. ponden. — De opbrengst van thee bleef over 1853, 269,350 Amst. ponden *beneden* de raming, hebbende deze 1,230,000 en de opbrengst slechts 960.640 Amst. ponden bedragen. — Peper. Geraamd op 366,875 Amst ponden, opbrengst 1853 slechts 133,753 Amst. ponden. — Kaneel. 1853. Geraamd 188,099, opbrengst 189,732 Amst. ponden. — Suiker, 1853. Geraamd 995,887 pikols. Opbrengst 914,055 pikols, behalve pl. m 461,587 pikols voor vrije beschikking der fabrikanten. — Cochenille. 1853. Geraamd 78,306 Amst. ponden; opbrengst 40,180 Amst. ponden. — Tabak 1853. Geraamd ....., opbrengst 595 321 Amst. ponden zijnde de vermoedelijke opbrengst voor 1854 geraamd op 100,000 Amst. ponden.

NOORD-AMERIKA.

Hollandsche Kolonie SHEBOYGAN, 10 October.

Gepasseerden Zondag avond bragt de mailboot wederom een groot aantal Hollandsche landverhuizers, komende van Aalten, in deze stad aan, welk gezelschap gisteren avond nog door een kleine honderd personen stond gevolgd te worden, die zich niet in tijds op de stoomboot te Chicago konden inschepen om met eerstgenoemden mede te komen. De toevloed van Hollanders naar deze County overtreft dit saizoen alle vorige jaren, en daarin doen die menschen eene goede keuze. Nog is er plaats!

RUSLAND. — TURKIJE.

Eindelijk zijn er berigten van de Krim ook van Westelijke zijde, terwijl die van Russische zijde de bevestiging heden slechts brengen van 't geen vroeger reeds is berigt. In zoo verre die bevestiging ook komt door middel van de uitgebreide rapporten, die prins *Mentzikoff* naar Petersburg heeft gezonden, zijn ze van meer gewigt.

Het 1ste officiële rapport is van den 17den Oct. De prins geeft daarin verslag van de opening van het vuur door de verbondenen des morgens te 6 uur. Het vuur werd van beide zijden met kracht volgehouden. Nadat den geheelen morgen het geschut tegen de batterijen en bastions was gerigt, werd tegen 12 uur de toren van de Malakhoffheuvel gedemonteerd. Het vuur bleef van Russische zijde niettemin zoo levendig en goed, dat tegen den avond de Engelschen het nog slechts uit twee stukken voort konden zetten. De Fransche batterijen waren reeds eerder tot zwijgen gebragt, vooral ook door het springen van hun kruidmagazijn. Tegen 12½ uur hebben de schepen tegen de batterijen Alexander en Konstantijn het vuur geopend. Bij windstilte was de rook zoo dik, dat men niet kon opnemen, welke schade van beide zijden werd geleden. Eerst tegen den nacht werd het vuur geheel gestaakt. Prins *Mentzikoff* was op den 17den zelf te Sebastopol; hij had het leger in oogenschouw genomen en de troepen verklaard, dat bij een' storm, man tegen man de vesting zou verdedigd worden. Hij rekende op de goede houding zijner soldaten. Generaal *Korniloff* was op dezen 1sten dag gedood.

Het 2de rapport is van den 18den. Het vijandelijk vuur, wordt daarin gezegd, heeft weinig schade aangerigt. De batterij Konstantijn had alleen veel geleden. De bastions, die de vijandelijke loopgraven bestrijken, zijn meestal ongeschonden, behalve no. 3, waarvan 33 stukken zijn gedemonteerd. Daar verloor men ook de meeste manschappen. 500 man vielen er nagenoeg. Onder de gewonden behoort de vice-admiraal *Nachimoff*; hij is niet in gevaar. De Fransche batterijen hebben den 18den weinig vuur gegeven. De schepen hebben zich in de rigting van den lichttoren van kaap Cherson begeven. De schepen moeten door het vuur der vesting veel geleden hebben.

Nog een verslag van den 18den brengt luide hulde aan de marine, die bijna alleen de batterijen der Russen heeft bediend. De bastion no. 3 heeft driemaal van bediening moeten wisselen. Onder gezang deden de manschappen hunnen pligt.

Tot zoover de officiële rapporten, die reeds veel licht over de beide eerste dagen verspreiden. Alleen houde men in 't oog, dat men niet mag verwachten, dat de Russen hunne positie te onvoordeelig zullen opgeven, en dat zij, die zoo schielijk zijn in het overbrengen van het nieuws, juist niet hunne verliezen zullen kiezen, om ze in alle hoeken van Europa bekend te maken! De Russ. mededeelingen zijn daarom niet zoozeer onjuist, dan wel *onvolledig*.

Van de Westelijke zijde is bekend geworden hetgeen over Varna wordt gemeld en in ons vorig nommer in onze telegrafische depêche reeds werd medegedeeld.

De *Moniteur* bevat nog berigten van het oorlogstooneel, door den Franschen consul-generaal te Bucharest op den 30sten Oct. afgezonden. De stoomboot *Triton*, den 25sten des avonds van Sebastopol vertrokken en den volgenden dag te Varna aangekomen, meldt, dat het beschieten der vesting met de meeste kracht werd voortgezet; eenige kanonnen waren gerigt tegen de poorten der stad. Het aantal lijken, binnen de stad opgehoopt, was zóó groot, dat de lucht daardoor verpest werd.

In den Londenschen *Globe* leest men het volgende berigt, uit Bucharest van den 24sten October: „Den 17den dezer is het bombardement van Sebastopol aangevangen; na den middag openden de landbatterijen haar vuur, terwijl de forten aan den ingang der haven door de vereenigde vloot aangetast werden, het noordelijke fort door Engelsche en het zuidelijke door Fransche oorlogsschepen; het eerste sprong gedeeltelijk in de lucht, het tweede werd genoodzaakt zijn vuur te staken. Het Britsche linieschip *Agamemnon* moet daarbij het meest van 's vijands vuur geleden hebben; een ander Britsch oorlogsschip, de *Retribution*, verloor eenen mast, die door een' kanonskogel verbrijzeld werd. Op het Fransche admiraalschip *la Ville de Paris* is eene bom gesprongen, waarbij een aide de-camp van den admiraal gedood en een ander gewond werd. Het verlies op de beide vloten bestond, naar gezegd wordt, in 90 gesneuvelden en 200 gewonden. Men verwachtte dat Sebastopol op of omstreeks den 25sten October in de magt der geallieërden zou zijn."

Aan het *Goudsch Kronijkske* schrijft men: „Ten onregte stelt men het voor als konden de Russische schepen de haven van Sebastopol niet verlaten, doordien de Russen zelve daar schepen lieten zinken. Hierdoor wordt slechts de doorvaart *in het midden* der haven belet, doch aan wederzijde *onder het bereik der kanonnen van de Russische forten* is de vaart vrij. De Russen kunnen dus gemakkelijk langs twee wegen en gedekt door hunne forten uitzeilen. De Franschen en Engelschen daarentegen moeten door het vijandelijke vuur om in de haven te komen."

— Ten gevolge van de beweging, door *Sadyh*-pacha op de Sereth volbragt, had *Gortschakoff* bevel gegeven, om van de Pruth op de Dniester terug te trekken. *Achmet*-pacha had in last, om zich met 10,000 man bij *Sadyh*-pacha te voegen, terwijl *Iskender*-bey de Dobrutscha binnentrok.

— In eenen brief uit Hamburg van den 27sten October, medegedeeld door de *Indépendance Belge*, leest men:

„ Uit Polen ontvangt men thans dagelijks berigten van de opeenhooping van Russische troepen daar te lande: algemeen houdt men het er voor, dat thans, nu in Polen reeds omstreeks tweemaal honderd duizend man Russische troepen vereenigd zijn, ongerekend de keizerlijke garde, die van St. Petersburg opgebroken is en op zich zelve reeds een geheel leger uitmaakt.

— Een brief uit Petersburg van den 24sten Oct. meldt, dat de krijgstoerustingen op groote schaal voortgezet worden. De regering laat te Petrosawodsk en te Kroonstad ver dragend geschut vervaardigen, hetwelk in het voorjaar de forten van Kroonstad zal bezetten. In de haven van Kroonstad heerscht thans groote bedrijvigheid. De kusthandel is door het vertrek der vijandelijke vloten van zijne boeijen ontdaan en de lijsten der in- en uitgeloopene schepen zijn zeer lang. De krijgsvloot heeft hare stelling verlaten en is deels naar de krijgs- deels naar de middelhaven teruggekeerd, alwaar zij onlangs door den grootvorst *Konstantijn* is bezigtigd. De Alands-eilanden zijn wederom bezet.

Een in Rusland uitkomend tijdschrift heeft onlangs een betoog geleverd, waarin voorkomt, dat op het woord des Keizers, dat hij geene veroveringen beoogt, volledig kan worden vertrouwd, maar dat de oorlog met de meeste kracht zal worden doorgezet, tot dat het *overwigt* van Rusland aan den Bosporus voor altijd zal zijn verzekerd, en de heerschappij van het Christendom aldaar zal zijn gevestigd. Dit betoog heeft bij velen, die geenszins met de maatregelen der Westersche mogendheden zijn ingenomen, een ongunstigen indruk gemaakt. Het erlangen van een beslissend *overwigt* is zeer verwant aan verovering. Aan Rusland *alleen* kan de taak niet worden opgedragen om Turkije te hervormen, en uit dien hoofde is men zeer beducht, dat de zoo wel gemeende pogingen van Pruissen tot het behoud van den vrede steeds schipbreuk zullen lijden.

(Laatste berigten.) De *Moniteur* van gisteren deelt depêches mede van den generaal *Canrobert*. Deze gaan echter niet verder dan den 23sten October. Op dat tijdstip werden de werkzaamheden van den aanval voortgezet zonder incident dat eene afzonderlijke vermelding verdient. Het geheele leger was met den generaal vol vertrouwen op den goeden uitslag der onderneming.

Te Varna is door Engelsche ingenieurs, die uit Sebastopol den 25sten October hebben weten te ontsnappen, de bevestiging aangebragt van het berigt, dat de stad opgevuld was met lijken, welke men geen tijd of gelegenheid had te begraven.

De bovenste batterijen van het fort Constantijn waren geheel vernield.

Aan den ingang der zuidelijke haven van Sebastopol hadden de Russen wederom twee linieschepen laten zinken.

Eene depèche van prins *Mentzikoff* (dus van de Russische zijde) van den 27sten Oct., meldt, dat de geallieërden na en 25sten niets beslissends tegen Sebastopol hadden ondernomen. Den 26sten en 27sten was hun vuur flaauwer en werd met goed gevolg door de belegerden beantwoord.

Te Weenen wil men met zekerheid weten, dat *Canrobert* en lord *Raglan* in last hebben, om na de vernieling van Sebastopol de Krim te verlaten en hunnen aanval tegen Odessa te rigten.

Uit Galatz meldt men van den 20sten Oct., dat bij Ibraïla en Matchin de Russische en Turksche voorposten reeds op een schot afstand tegenover elkander staan en dat eene botsing te vreezen is.

De *Oest. Corr.* meldt, volgens berigten uit Sebastopol van den 24sten Oct., dat het schieten tegen vier forten met kracht wordt voortgezet en evenzoo beantwoord; dat onderscheidene schepen der geallieërden aanzienlijk beschadigd zijn; dat in het geheel 30,000 man versterking in de vesting zijn aangekomen; de Fransche generaal *Bosquet* houdt met zijn korps het oog op verderen aanvoer van versterking.

Officiële dépêches uit de Krim van den 25sten, in Weenen bij de regering en bij de gezanten van Engeland en Frankrijk, voor hunne respectieve regeringen ontvangen, melden dat de belegering van Sebastopol naar wensch vooruit gaat. Deze dépêches gewagen tevens van verscheidene ontmoetingen met den vijand, doch gewagen niet het minst van de zege, die door generaal *Liprandi* zou behaald zijn, en die echter door eene officiële dépêche uit Petersburg van den 25sten bevestigd wordt.

EGYPTE.

De onderkoning is sedert zijne terugkomst uit Konstantinopel alhier gebleven. De 10,000 man hulptroepen voor den Sultan zijn ingescheept en vertrekken den 20sten Oct.

Het bestuur is den openbaren verkoop begonnen van koren en katoen. De prijzen zijn niettemin hoog.

De plaatselijke politie heeft de inwoners van Alexandrië eene groote dienst bewezen door een twintigtal Europesche misdadigers in hechtenis te nemen, die eene bende roovers uitmaakten. Onder *Abbas* mogt de politie zich niet bemoeijen met de misdaden der Europeanen, zoolang Turken er niet in betrokken waren of er door leden. De Europeanen mogten elkander dus zelfs ongestraft vermoorden of bestelen. Onder *Saïd* is dit ook gelukkig veranderd.

Deze wil de voltooijing van den spoorweg van Kaïro naar Suez aan eene Fransche maatschappij opdragen, in verband met de Engelsche lijn tusschen Alexandria en Kaïro. Hierdoor zou de gemeenschap tusschen de Middellandsche en Roode zee kompleet zijn.

Den 26sten zal er door het voornaamste Fransche handelhuis alhier een groot feest worden gegeven, waarop de onderkoning met zijn gevolg zal verschijnen.

ITALIE.

De plegtige afkondiging van het groote jubilé is te Rome den 24sten uitgevaardigd. De Paus verklaart daarbij, dat hij dit buitengewone verzoeningsfeest tot genezing der natuurlijke en zedelijke rampen, waaraan de tegenwoordige tijd lijdt, heeft noodig geoordeeld en dat wel niet alleen voor Rome, maar voor de geheele Katholijke Christenheid. Te gelijker tijd echter zal het dienen tot verlichting bij de ophanden zijnde beslissing aangaande het leerstelsel van de onbevlekte ontvangenis der H. Maagd. Het jubilé zal voor Rome drie maanden duren, namelijk van den 1sten Nov. tot den 31sten Jan. 1855. Nog meldt men uit Rome, dat van de schuldigen aan het komplot van Aug. 6 ter dood zijn veroordeeld. Een van hen, de kruidenier *Lepri*, heeft echter, door krachtige voorspraak, zijne straf in 25jarige gevangenzetting zien veranderen; maar voor weinige dagen is hij overleden. Buitendien bestaat er voor 4 van de veroordeelden uitzigt, dat zij er met levenslange ballingschap zullen afkomen. Men vreest echter, dat de advokaat *Petroni* het schavot zal moeten beklimmen.

SPANJE.

Het Spaansche kabinet schijnt bepaaldelijk besloten te hebben, om met het radicalisme te breken. De demagogische partij had in de provinciën vrees doen ontstaan ter zake van den uitvoer van granen, en reeds daardoor aanleiding gegeven tot ongeregeldheden. De regering heeft, na eenige aarzeling, begrepen, dat het haar pligt was om den vrijen handel te doen eerbiedigen. Dien ten gevolge is aan de gouverneurs der provinciën bij koninklijk bevel voorgeschreven, om maatregelen te nemen tot voorkoming van belemmering van den verkoop en uitvoer van granen.

De gouverneur van Madrid houdt zich ijverig bezig met het herstel der orde, welke bedreigd werd door de vele vagebonden, die sedert de jongste omwenteling zich in de hoofdstad vereenigd hadden en haar onveilig maakten.

DUITSCHLAND.

Omtrent de Pruissische stad Memel en haren handel wordt in een dezer dagen hier te lande verschenen werk het volgende gelezen: „Memel, de noordelijkste stad van het Pruissische gebied, aan den mond der Curische haven gelegen, is het middenpunt van den houthandel in de Oostzee, welk hout uit de Lithaunische bosschen, voornamelijk uit de bezittingen van vorst *Radziwill*, langs de Niemen afgevoerd wordt. Pruissen, onzijdig in den tegenwoordigen oorlog, verzamelt daardoor een' rijken oogst in zijne oostelijke havens, Dantzig, Elbing, Koningsbergen en Memel, bijzonder in de laatste, ten gevolge der vrijzinnige vergunningen van de Engelsche en Fransche regeringen. De blokkade der Russische havens heeft niet de stremming van Ruslands handel, maar de overbrenging daarvan naar een' naburigen Staat als middelpunt bewerkt; alleen de uitvoer van timmerhout en de invoer van steenkolen, als bezwaarlijk over land te verzenden, zijn daarvan uitgezonderd geweest. Van St. Petersburg en Riga naar Memel heeft zich een karavaanstelsel gevormd, dat geregeld doorgevoerd wordt. Goederen voor Rusland, zoo als katoen, suiker, wijn, specerijen en andere koloniale voortbrengselen, worden in de Pruissische havens aangebragt en met wagens naar hunne bestemming vervoerd; dezelfde wagens keeren terug met Russische producten, zoo als hennep, vlas, talk, borstels, lijnzaad en granen, om naar Groot-Brittanje, Frankrijk, Nederland of België uitgevoerd te worden. Een der tolhuizen op de grenzen heeft op éénen dag 1000 thalers voor invoerregten ontvangen, en niet minder dan 500 karrevrachten hennep en vlas zijn meermalen op éénen dag te Memel aangekomen. Gedurende den verloopen zomer heeft die stad een buitengewoon schouwspel opgeleverd. Elk pakhuis, koetshuis, stal en winkel was letterlijk opgepropt met koopmanschappen; op straten en pleinen waren ze opgestapeld, terwijl meer dan honderd schepen in de haven lagen buiten staat om hunne ladingen af te leveren, daar al de losplaatsen bezet waren."

— Te Memel heeft den 28sten October een hevige storm den in sommige pakhuizen nog niet geheel gebluschten brand weder aangewakkerd, en deed voor het gespaard gebleven gedeelte der stad vreezen. Spoedig aangebragte hulp heeft echter in tijds het gevaar gekeerd. De wind heeft verscheidene gevels en schoorsteenen omgeworpen; verscheidene aken zijn op de rivier gezonken en andere schepen leden schade.

— Men schrijft uit Dresden het volgende:

Sedert eenigen tijd wordt het bureau van politie dezer stad van den morgen tot den avond bezocht door een aantal elegante dames, die er eene talrijke collectie toilet-voorwerpen komen beschouwen, opmerkelijk zoowel door hunnen goeden smaak als door hunne groote waarde en die er zeer netjes in glazen kasten uitgestald worden. De oorsprong van deze zonderlinge tentoonstelling is de volgende: Eenige dagen geleden vervoegde zich eene eenvoudig gekleede vrouw van middelbaren leeftijd bij een' juwelier te Dresden en bood hem een diamanten tooisel, ter waarde van *f* 2500, te koop aan. De juwelier onderzocht het tooisel met aandacht en vond dat het ten eenenmale overeenkwam met de beschrijving, die de politie hem in de maand Dec. van een gestolen voorwerp gegeven had. Hij hield dus de vrouw onder eenig voorwendsel op en waarschuwde de politie, die haar arresteerde. In de gevangenis gebragt, waar zij weigerde haren naam en woonplaats op te geven, werd zij herkend voor de vrouw van den heer *Fuchs*, opzigter der bagagie van den spoorweg van Dresden naar Goerlitz. Ten diens huize werd dadelijk een onderzoek ingesteld; men vond er eene kamer, opgevuld met al wat de garderobe eener dame aan voorwerpen van weelde kan bevatten, zooals zijden en fluweelen japonnen, mantilles, kanten, hoeden met kostbare vederen, batisten hemden, zijden koorden, tooisels, ringen, oorbellen, doekspelden, armbanden en andere kostbaarheden met paarlen en edelgesteenten bezet. Al die voorwerpen werden in beslag genomen en *Fuchs* te Goerlitz gearresteerd, waartoe het bevel per telegraaf daarheen was gezonden. Nog denzelfden avond kwam *Fuchs* alhier aan, waar hij spoedig bekende, dat hij reeds sedert acht jaren de koffers der rijke dames, die van den spoorweg gebruik maakten, van hunne kostbaarheden beroofde. Het tooisel, dat tot zijne arrestatie leidde, was het eerste voorwerp, dat hij getracht had te verkoopen. Toen de magistraat hem vroeg, of hij dan nimmer de koffers van heeren bestolen had, antwoordde hij ontkennend. „Met heeren gaat het veel moeijelijker, zeide hij; deze leveren klagten in bij de spoorweg-directie en de politie, terwijl de vrouwen daartoe te beschroomd zijn; dikwerf bezitten zij voorwerpen van waarde, zonder voorkennis of medeweten van hare mannen of bloedverwanten; worden deze haar ontstolen, dan durven zij zelfs niet te klagen, uit vrees van tot onaangename ontdekkingen aanleiding te geven." Men heeft bij *Fuchs* eene geheele verzameling valsche sleutels en haken gevonden. Het aantal der door hem gestolen voorwerpen bedraagt 1800, en de justitie heeft ze nu doen ten toon stellen, ten einde de eigenaars ze gemakkelijker zullen kunnen herkennen.

— De scheepvaart op den Donau heeft tot dus verre tegen eene bijna onoverkomelijke zwarigheid te worstelen gehad, die echter thans door de zorg der Oostenrijksche regering voor altijd uit den weg zal geruimd worden, namelijk de zoogenaamde IJzeren Poort in de nabijheid van Orsova. Zoodra de waterstand eenigermate afnam, konden geen vaartuigen daar passeren, zonder gevaar te loopen op de rotsen, door welke dezelve gevormd is, verbrijzeld te worden. Uit dien hoofde, moesten zij dan ook voor dezelve blijven liggen, hunne vrachtgoederen lossen en die met veel moeite, kosten en verlies weder boven of beneden deze plaats, in andere vaartuigen laden. Om hierin toekomstig te voorzien, laat de Oostenrijksche regering deze rotsen thans ondermijnen, en door middel van buskruid in de lucht springen. Reeds zijn eenige honderd pioniers met de uitvoering van deze, voor de scheepvaart zoo belangrijke onderneming bezig. Het plan daartoe is door den veldtuigmeester baron *v. Hess*, opperbevelhebber der Oostenrijksche troepen, aan de hand gegeven en zal onder zijn toezigt verwezenlijkt worden. Hierdoor is niet alleen aan de scheepvaart en het handelsverkeer van Oostenrijk, maar tevens aan die van geheel Duitschland en het westelijke Europa de weg geopend, om zich in onafgebroken verbinding met de Zwarte zee te stellen. Dit wordt met regt beschouwd als de eerste stap tot de vrijheid van scheepvaart op dien grooten en voor den handel zoo belangrijken stroom.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 31 October.

Het ministerie van oorlog heeft de uitrusting bevolen van 100 nieuwe kanonneerbooten van 2 stukken zwaar geschut en 40 drijvende batterijen, elk van 70 kanonnen, ten einde in de aanstaande lente in de Oostzee te worden gebruikt.

— Het Fransche linieschip *Austerlitz* van de Oostzeevloot is te Sheerness binnengekomen en ligt naast het admiraalschip *Waterloo* ten anker. De beide schepen *Napoleon I* en *Wellington* liggen mede niet ver van elkander, en deze zonderlinge nabuurschap geeft aan velen stof tot wijsgeerige bespiegelingen over het voorheen en thans.

— Dr. *Rae* schrijft aan den *Times*, dat weder twee expeditiën naar de Noordpoolstreken vastgesteld zijn. De eene zal in booten de Mackenzie-rivier afzakken om kapit. *Collinsen* op te sporen; de andere zal de Back-rivier afvaren, om nadere inlichtingen aangaande het lot van sir *John Franklin* en zijne togtgenooten in te winnen, eenige overblijfselen van hen te erlangen en het stoffelijk overschot van de ongelukkigen, die men nog geheel of gedeeltelijk mogt vinden, behoorlijk ter aarde te bestellen. De lords der admiraliteit hebben besloten het bestuur dier expeditiën geheel over te laten aan de zorg van de Hudsonsbaai-maatschappij, en uitvoerige lastgevingen dienaangaande zijn gezonden aan sir *G. Simpson*, gouverneur der Engelsche bezittingen in genoemde streek.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 November.

De reis des Keizers naar Londen is thans stellig besloten; of ook de Keizerin mede zal gaan, is evenwel nog onzeker. De heer *Droin de Lhuys* zal den Keizer vergezellen. Het vertrek naar Windsor zal eerst na den val van Sebastopol plaats hebben.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Een nieuw ontwerp van wet is aan de leden der Tweede Kamer toegezonden, tot wijziging van de wet van den 26sten April 1852, en tot aankoop van 2½ en 3 pCt. nat. schuld. — Art. 1 luidt aldus: „Ter vervanging van de schatkistbiljetten, daargesteld volgens de wet van den 18den Junij 1851, en die met de overige bij artt. 5 en 6 der wet van den 26sten April 1852 vermelde staatsschuld uitmaken het bij art. 3 dier wet ingestelde fonds ter verzekering van de verzilvering der renteloozo schuld onder de bewaring van de directie der Nederlandsche bank, kan worden aangekocht een genoegzaam kapitaal 2½ of 3 ten honderd rentegevende nationale schuld. Het aldus verkregen kapitaal wordt op de grootboeken onder het opgemelde hoofd ingeschreven en, in betrekking tot het depôt voor de uitgegeven muntbiljetten, tegen den bij art. 5 bepaalden prijs van *f* 50 of *f* 60 ten honderd in aanslag gebragt."

In art. 3 leest men, dat het IX hoofdst. der staatsbegr. wordt vermeerderd met eene 3de afd., onder de benaming: „Inkoop van nationale schuld, ter verzekering van de verzilvering der rentelooze schuld, onder bewaring van de directie der Nederlandsche bank, en met een 16de artikel: Inkoop van 2½ of 3 ten honderd rentegevende nationale schuld, mitsgaders ⅛ ten honderd voor courtage en daarenboven kosten van roijement en overschrijving, tot een bedrag van twee millioen zevenhonderd vijfentwintig duizend gulden (*f* 2,725,000), waarmede dit hoofdstuk wordt verhoogd."

Het laatste art. luidt: Na afloop van elk dienstjaar, of zoo veel vroeger als dit met zekerheid zal kunnen geschieden, worden de renten der schuld, die tot waarborg der renteloozo schuld is aangekocht en in depôt gelegd, voor zoover die renten niet mogten zijn uitgegeven, aangewend tot uitdelging van nationale schuld."

In de mem. van toelichting wordt o. a. gezegd, dat de ruimte van gereede gelden, in de laatste jaren doorgaans in 's rijks kas aanwezig, aanleiding heeft gegeven tot bovengen. wets-ontwerp. Het kwam der Reg. nuttig voor, om het kapitaal groot *f* 2,193,000 in schatkist-biljetten, dat een deel uitmaakt van het fonds tot verzekering van de verzilvering der renteloozo schuld, te doen vervangen door in te koopen nat. rentegevende schuld. Eene rentebesparing van *f* 109,650 ware daarvan het gevolg, welke, gevoegd bij de renten door het rijk niet uitgegeven ter onderwerpelijke zaken, eene som van *f* 500,000 zou bereiken. Nog zoude dan worden vereischt eene geldelijke uitgaaf van *f* 2,719,320, om het benoodigde nominaal van *f* 4,386,000, voor de aanvulling benoodigd, berekend de 2½ pCt. à 62, te kunnen geraken.

---

s' GRAVENHAGE, 2 November.

Bij besluit van den 30sten Oct. heeft Z. M. bepaald, dat, met ingang van den 1sten Januarij 1855, de scheepvaartregten op het *Zwolsche-diep* tot wederopzegging geheven zullen worden volgens het aan dit besluit gehechte tarief, en dat met den laatsten December 1854 de koninklijke besluiten van den 30sten Dec. 1852 en 21sten Dec. 1853 zijn ingetrokken.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal is medegedeeld een ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1852. Het eenig artikel van dat ontwerp luidt aldus: „Het batig slot van de rekening der koloniale remises, over het jaar 1852, ten bedrage van vier millioen zeven honderd duizend gulden (*f* 4,700,000) wordt toegevoegd aan de middelen en inkomsten over het dienstjaar 1852."

Nog is op nieuw aangeboden een ontwerp, verleden jaar onafgedaan, tot afschaffing van de regten op den uitvoer van gemunt en ongemunt goud en zilver, in Neêrlandsch Indië.

— Van regeringswege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrijken, vermeld bij § 2 der circulaire, in de *Staats-Courant* van den 29sten Junij 1852, verzonden opgaven omtrent het handelsverkeer in Engeland, ten aanzien van granen, gerst, haver, meel, vleesch, horenvee, schapen, varkens, boter, kaas, vreemde wol, goud, — alsmede nopens de Britsche scheepvaart over de jaren 1850—1853 en 1849—1853.

— *Z. Exc.* de minister van financiën heeft, met wijziging van de thans daaromtrent bestaande voorschriften, de kantoren van registratie, successie, hypotheken en domeinen afgedeeld in 27 divisiën van inspectie, en het werk der grondige naziening en kasopneming van de kantoren, tot elke divisie behoorende, met ingang van den 1sten Januarij 1855, heeft opgedragen aan eenen voor iedere divisie bepaald aangewezen inspecteur. Dien ten gevolge is voor de 25ste divisie, de arrondissementen Groningen en Appingedam, aangewezen de inspecteur der 1ste klasse *W. J. van Boneval Faure*, en voor de 26ste divisie, de arrondissementen Assen en Winschoten, de inspecteur der 3de klasse *A. Beekkerk*.

— In de vergadering van het departement van 's Gravenhage der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, gisteren avond gehouden, is het voorstel van bestuurderen, tot vaststelling van bepalingen nopens de toelating van niet Christenen tot leden der maatschappij, nadat dit voorstel eenigzins was gewijzigd, met eene geringe meerderheid *aangenomen*. Een groot getal leden woonde de vergadering bij. Langdurig waren de beraadslagingen over dat onderwerp.

AMSTERDAM, 2 November.

Door de Nederlandsche handelmaatschappij is aan de stemgeregtigde deelhebbers, eene circulaire gerigt, en onder andere voorgesteld, het zesde artikel van overeenkomst aldus te wijzigen: Het kapitaal der maatschappij is bepaald op vierendertig millioen vijfmaalhonderdduizend gulden. Met den 1sten Januarij 1855 wordt hetzelve verminderd tot op eenendertig millioen honderd drieëndertig duizend vijfhonderd gulden. Tot op ultimo December 1859 blijft de directie bevoegd, hetzelve verder te verminderen tot op dertig millioen gulden. Hierover zal worden beraadslaagd in de vergadering van den 20sten Nov. aanstaande.

— Mgr. de aartsbisschop van Utrecht is door eene bijzondere uitnoodiging tot het bijwonen der vergadering van bisschoppen, die binnen eenige weken te Rome zal worden geopend, van de zijde des H. Vaders vereerd geworden. Z. D. Hoogw. zal zich dien ten gevolge naar Rome begeven en heeft voor den dag der afreize den 7den November aanst., den feestdag zijns H. Voorgangers *Willibrord*, uitgekozen. Het Katholijke Nederland zal zich dus in de ontzagwekkende vergadering der uitgelezenste mannen van de Katholiciteit aan de zijde des H. Vaders waardig zien vertegenwoordigd. *(Tijd.)*

— De voortreffelijke schilderij van den beroemden (Dordrechtschen) kunstschilder *Ary Scheffer*, van Parijs, thans op de zaal van het museum te Dordrecht openbaar ten toon gesteld, en voorstellende: „de deugd, die de wellust vermaant niet aan het aardsche te hangen, maar haar' blik op het hemelsche te vestigen," is het eigendom van den minister *Fould* te Parijs, en munt door delicate penseelbehandeling, krachtige teekening, uitmuntende voorstelling van het vrouwenbeeld en treffende karakterschildering uit. De schilder heeft in dit meesterstuk de kunst tot eene ongekende hoogte opgevoerd.

— Van wege den Keizer der Franschen is aan *Pedro Com*[illegible], gezagvoerder van het Nederlandsche schoenerschip *Ofir*, geschonken een fraai bewerkte gouden medaille met diploma, als bewijs van erkentelijkheid voor de door hem betoonden moed en menschlievendheid bij het redden van eenige Fransche schipbreukelingen.

— Door den heer *Richard*, te Luxemburg, is een voorlopig voorstel ingediend, om uit hoofde van de groote duurte het stoken van brandewijn uit aardappelen te verbieden. De regering heeft echter verklaard, dat zij door den prins stadhouder tot het nemen van dusdanig besluit niet gemagtigd is. (Bij de wetgeving-commissie zijn thans juist twee wetsontwerpen in onderzoek: tegen den woeker in den graanhandel en tegen het stoken van brandewijn.)

BRIELLE, 30 October.

Door verschillende aanvoeren uit Noord-Brabant, is de prijs der aardappelen in korten tijd aanmerkelijk gedaald, zoodat thans voor *f* 2 a *f* 3 het mud goede aardappelen worden afgeleverd, welke reeds tusschen *f* 4 en *f* 5 hebben gegolden.

's HERTOGENBOSCH, 1 November.

Op Woensdag den 15den Nov. a. s. zal, naar wij vernemen, voor de arr.-regtbank alhier voorkomen eene burgerlijke kwestie tusschen Z. M. Koning *Willem III* als eischer en den Staat der Nederlanden als gedaagde over eene eigendomskwestie van goederen in de gemeente Dussen gelegen.

De eischer beweert de onderwerpelijke goederen van 't oude hertoglijke huis van Holland door afstamming verkregen te hebben. Ten gevolge van aanslibbingen en nieuwe opmetingen van het kadaster, is men het niet eens aangaande de verdeeling der perceelen. Mr. *Luyben*, bijgestaan door den heer procureur *Schoenmakers*, zal voor den eischer en mr. *Korteweg*, rijks-advokaat alhier, zal voor den gedaagde optreden.

BREDA, 1 November.

Wij vernemen nader, dat aan het examen ter bevordering tot 2den luitenant bij het leger, hetwelk den 13den dezer maand aan de koninklijke akademie voor de zee- en landmagt eenen aanvang zal nemen, in het geheel 22 onderofficieren zullen deel nemen, van welke 18 voor het wapen der infanterie, de overige voor de kavallerie. De commissie tot het afnemen van dit examen is zamengesteld uit de heeren luit.-generaal *Verhorst*, inspecteur van het wapen der infanterie, als voorzitter; generaal-majoor jhr. ridder *van Rappard*, gouverneur der konink]. akademie; kolonel *van Meurken*, kommandant van het 6de regement infanterie; baron *van der Duijn van Maasdam*, majoor van het 2de regement dragonders; *Canselaar* en *Hoogeveen*, kapiteins respectivelijk van het 5de en 2de regement infanterie, en jhr. *von Schmidt auf Altenstadt*, ritmeester van het regement jagers te paard, als leden.

Aan deze commissie worden de noodige officieren der akademie als examinatoren toegevoegd, terwijl de adjudant des gouverneurs daarbij als secretaris zal fungeren.

GRONINGEN, 4 November.

Sedert eergisteren zijn bij de plaatselijke geneeskundige commissie aangegeven 11 nieuwe cholera-zieken; hersteld 6, overleden 8 en in behandeling gebleven 71.

In het jaar 1849 waren bij de *Commissie voor Cholera-Zieken* alhier in dienst 142 *wakers* en *waaksters*. Elf hunner werden in eene meerdere of mindere mate door de cholera aangetast. Negen daarvan herstelden en slechts twee overleden. Tien hunner woonden in buurten, in welke destijds de ziekte het hevigst heerschte, en het grootste gedeelte er van kreeg de cholera eerst nadat zij in hunne eigene woning doorgedrongen, of een hunner naastbestaanden er aan overleden was. Het getal *wakers en waaksters*, thans bij genoemde Commissie in dienst, bedraagt 75, en van dezen is er tot heden morgen nog *geen* door de ziekte aangetast, hetgeen te opmerkelijker is, daar die wakers en waaksters niet enkel met de verpleging der zieken, maar ook met het *reinigen en wasschen* hunner goederen en het *afleggen en kisten der lijken* belast zijn. Het schijnt dus ook hieruit te blijken, dat aan de cholera onder zekere omstandigheden en voorwaarden alleen een aanstekend vermogen toegekend moet worden, en dat de omgang met cholera-zieken zonder gevaar is, wanneer men slechts datgene vermijdt, wat die ziekte ligtelijk te weeg brengen of meerdere vatbaarheid voor dezelve geven kan.

Te *Veendam* zijn sedert den 2den dezer 11 personen aangetast, 6 overleden, 1 hersteld en 4 in behandeling.

Te *Wildervank* zijn sedert den 2den November bijgekomen 3 choleralijders, overleden 1 en in behandeling gebleven 7.

— De *Tijd*, *N. Holl. Ct.*, zegt betreffende de intreêrede van ds. MEYBOOM te Amsterdam het volgende:

„Gisteren avond was de Protestantsche *Nieuwe Kerk* opgepropt met toehoorders, van welke velen reeds te uur aan de deuren van 't gebouw hadden post gevat, om dr. MEYBOOM te hooren, die voor 't eerst zou optreden. Deze had tot tekstwoorden gekozen 1 Cor. II, v. 2, waar de Apostel verklaart onder de Corinthers, „niets te weten dan Jezus Christus en dien gekruisigd." In de *Nieuwe Kerk* op den Dam heeft het talrijk gehoor den spreker met de diepste aandacht aangehoord. Naar men ons verzekert, moet hij op zijn gehoor grooten indruk hebben gemaakt. Een Protestantsch toehoorder althans, die zeer tegen dr. MEYBOOM was vooringenomen, is uit de kerk huiswaarts gekeerd met eene vooringenomenheid tegen de orthodoxen. Dusdanigen zijn er meer."

— Wij vernemen, dat hier tegenwoordig in circulatie is bij de ingezetenen een adres aan den raad dezer stad, waarbij deze wordt opmerkzaam gemaakt op de groote nadeelen, die Groningen heeft bij den tegenwoordigen slechten toestand, waarin het Winschoterdiep en de vaart door Veendam en Pekela zich bevinden, en waarin bij de stedelijke regering krachtig wordt aangedrongen, om alles te doen wat in haar vermogen is, ten einde die slechte toestand zoo spoedig mogelijk te helpen verbeteren.

— Door het ontstuimige weder van gisteren, had men hier een aanzienlijk tij water. Heden nacht te half twee teekende de peilschaal aan de groote spilsluizen met open deuren 12 palm en 5 duim en heden middag, toen het weder bijna geheel bedaard was geworden 11 palm en duim. — De wind was N. W.

— Men berigt ons uit *Scheemda* het volgende: „Terwijl er eene aanschrijving van de algemeene synode der Nederlandsche Hervormde kerk aan de kerkeraden en collegiën van diakenen verwacht wordt, strekkende, om de verzorging der armen geheel tot de kerk terug te brengen, kunnen wij tot onze blijdschap berigten, dat die gewenschte zaak in de gemeente Scheemda reeds tot stand is gekomen. Op uitnoodiging van het gemeentebestuur, hebben de resp. kerkeraden dier gemeente, waaronder, behalve Scheemda, Westerlee, Eexta en Nieuw-Scheemda ressorteren, eene gecombineerde vergadering gehouden, ten einde die zaak onderling te bespreken. De uitslag dier vergadering was, zoo als wij verwachtten, dat allen die nieuwe regeling van het armwezen hoogst wenschelijk vonden, en schoon men zich de zwarigheden bij het hoog geklommen cijfer der subsidiën niet ontveinsde, nogtans hunne ijverigste pogingen tot verwezenlijking van dezelve door eene vrijwillige inschrijving van liefdegiften in hunne resp. gemeenten volgaarne beproeven wilden. Dat is geschied, en wel met eenen uitslag, die volkomen aan het doel beantw

— en veler verwachting overtroffen heeft. In eene, den November l.l. te Scheemda gehouden vergadering van het gemeentebestuur met de onderscheidene kerkeraden, werd, tot onze blijdschap berigt, dat de vrijwillige inschrijving der liefdegiften voor het jaar 1855 voor het beoogde doel voldoende was bevonden; zoodat dus voorshands — wij [illegible] — de verzorging der armen in deze gemeente eene zuiver-kerkelijke aangelegenheid zal zijn. Moge dat overal in het vaderland worden, en zoo de geest der liefde herleven, die eenen bodem der vrijheid behoeft, om hare schoone en milde vrucht te ontwikkelen!

— Uit de Leek wordt ons geschreven, dat in de zitting van den raad dier gemeente Maandag l.l. behandeld werd het verzoek van heeren ged. staten, om aan den gemeente-ontvanger toe te kennen eene jaarwedde van *f* 200. Nadat dit voorstel door den voorzitter was bestreden, op grond dat *f* 150 genoeg was, als zijnde de jaarwedde reeds vroeger, door den raad op die som bepaald, en door het lid JUURSEMA verdedigd, die daarbij aanvoerde, dat die belooning van *f* 150 niet geëvenredigd was aan de vele werkzaamheden en de groote verantwoording aan die betrekking verbonden, is hetzelve met zes tegen twee stemmen verworpen, zoodat de jaarwedde op *f* 150 door den raad is bepaald. (Voor: de heeren JUURSEMA en MULDER; tegen: de heeren LOUWES, ZUIDERHOEK, DE BOER, SIKKEMA, ROSSTER en de voorzitter.)

— Wanneer er sprake is van eenige nieuwe onderneming, ontbreekt het dikwijls niet aan menschen, die deze, hoe dan ook, voor hun belang, dwarsboomen. Dit was vooral het geval, toen voor vele jaren gesproken werd over het bouwen van een' watermolen op het Huninga meer, waartoe eindelijk de ingezetenen half gedwongen werden hunne toestemming te geven, zoodat dan nu dat meer door twee molens wordt droog gehouden. Thans zien dan ook velen het voordeel er van in, en tevens het nadeel, dat zij zich zelven en anderen door hunne vroegere tegenkanting hebben berokkend. Tot proeve dient, dat 20 bunders land, vroeger verhuurd voor de som van *f* 124, voornamelijk om russchen te snijden, onlangs zijn verhuurd voor de som van *f* 975.

— Als eene proeve van wezenlijke waardering en hoogschatting van schoone paarden bij onze Oostfriesche naburen, wordt ons gemeld, dat de te *Schildwolde* gestaan hebbende, met roem bekende zwarte Butjadingerlandsche dekhengst, die in de provincie *Groningen* de drie hoogste premiën verworven heeft, en die sedert den herfst des vorigen jaars in eigendom toebehoort aan den heer O. BORKUM, op den huize *Solberg* bij Leer, dezer dagen op de premiekeuring te Aurich, alwaar op de daar bevorens gehoudene algemeene keuring 110 springhengsten aangeboden waren, met de premie van 125 rths. (225 gulden Holl.) is bekroond geworden.

— De *Fakkel* van den 20sten Oct. j.l. bevat twee zeer lezenswaardige stukken, ten betooge, dat, in de wet op het onderwijs, het ter schole zenden van de kinderen den ouderen als pligt moest worden gesteld. De inspecteur-generaal van het openbare onderwijs in Frankrijk heeft reeds voor een jaar, in eene memorie aan den Keizer, getiteld *l'Enseignement obligatoire*, den schooldwang als het wapen der beschaving tegen toenemende verwildering voorgesteld. „Reeds het code Napoleon", zeide hij, „wil dat de goederen der minderjarigen tegen de zorgeloosheid of verkwisting der ouders en voogden beschermd zullen worden; hoe veel te meer de hoogere goederen, die van den geest."

Ook heeft de hier gevestigde *algemeene vereeniging tegen het pauperisme* bereids voor een paar jaren in dien geest een adres gezonden aan den toenmaligen minister van binnenlandsche zaken.

— In de Duitsche dagbladen leest men: „Men ziet een' vroegen en langen winter te gemoet. Uit hoofde van zeer veel sneeuwval, kon de post van Bellinzona reeds sedert den aanvang der vorige week niet meer het gebergte passeren. Dit is thans mede reeds op eenige andere punten van Zwitserland het geval."

Waaraan vooral behoefte in Australië bestaat.

Zoo begint de Sidney Empire een artikel. Er blijft groote vraag bestaan naar vrouwelijke dienstboden; de behoefte daaraan schijnt niet verzadigd te kunnen worden; elke scheepslading daarvan wordt terstond verzwolgen, zonder blijken daardoor in den nood voorzien te hebben. Eene menigte dienstbaren trouwen spoedig na hare aankomst met dezulken die zich in het binnenland gevestigd hebben, hetzij gouddelvers of landbouwers en andere nijvere klassen, en die weinige dienstboden die overblijven, doen zich gelden en eischen buitensporige loonen, die haar ingewilligd moeten worden. In de drukkerijen is ook een groot gebrek aan bekwame letterzetters. De couranten worden steeds grooter in omvang en het debiet ruimer; daarbij verschijnen al meer en meer weekbladen en periodieke werken, zoodat de drukte op de drukkerijen toeneemt. Gaarne staat men den letterzetter een loon van *f* 72 in de week toe. Eene zeer ruime verdienste, waarbij zijne uitgaven betrekkelijk gering zijn, en hij bij eenige spaarzaamheid en overleg zich in korten tijd een aanzienlijk kapitaal opgaren kan.

Choleraberigten.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te *Amsterdam*, zijn den 2den *geene* cholera-lijders aangegeven; 1 is overleden. — Den 3den aangegeven 4 lijder, overleden *geene*.

— Te *Schiedam* is van den 26sten tot den 29sten Oct. 1 persoon door de cholera aangetast, hersteld geene, overleden 1; in behandeling gebleven 1.

— Te *Utrecht* zijn den 1sten en 2den Nov. bijgekomen 8 lijders, overleden 6, hersteld 7; in behandeling gebleven 46.

— Te *Leeuwarden* hebben zich na den 20sten Oct. geene nieuwe cholera-gevallen vertoond.

— Te *Meppel* kan de dáár vrij erg geheerscht hebbende cholera als bijna geweken worden beschouwd.

— De cholera is nagenoeg uit *Londen* verdwenen, zijnde het getal der sterfgevallen bijna tot het gewone cijfer teruggekeerd. In de met l.l. Zaturdag geëindigde week zijn 1298 personen overleden, waarvan 66 aan de cholera en 46 aan diarhaea. De geboorten hebben gedurende dezelfde week 1447 bedragen.

Kerknieuws.

'S GRAVENHAGE, 1 November. Heden avond heeft ten aanhoore eener groote schare als ook van de elders opgekomenen, de weleerw. zeer gel. ds. *J. C. Zaalberg, Pz.*, in de groote kerk zijne intréépredikatie gedaan. Z. weleerw. had tot tekst gekozen: I Cor. II vs. 2: *„Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en dien gekruizigd."* Reeds een geruimen tijd vóór den aanvang van de godsdienstoefening waren alle toegangen zoodanig bezet, dat men niet meer in het kerkgebouw kon komen, en velen die met moeite was het mogelijk daarin eene plaats te kunnen krijgen.

Men verhaalt dat aan predikant *Zaalberg*, door eenige leden zijner voormalige gemeente, eene kist is toegezonden, bevattende een belangrijk geschenk in zilverwerk. Insgelijks wil men dat den gemelden predikant van eenige leden zijner nieuwe gemeente geschenken in mobilair zijn aangeboden.

LEIDEN, 2 November. Heden nacht overleed alhier in ruim 71jarigen ouderdom de weleerw. zeer gel. heer *Nanning Berkhout*, emeritus predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente binnen deze stad.

Bij de Chr. Afgesch. gemeente te Oenkerk is beroepen de prop. *P. J. Bulet* van Groningen. — Te Deventer ds. *E. Breitsma*, te Heerenveen.

(*Ingezonden.*)

Aan den anonymen verbeteraar van onnaauwkeurigheden en valsche redeneringen.

Gij keurt zekerlijk met den waardigen UPKES (schoolmakker, ondermeester in dezelfde school, vriend en vertrouwde van mijner jeugd en jongelingsjaren) grootelijks af, den ongepasten toon, die er bij de veroordeeling van 't ingediende wetsontwerp is aangeslagen. Gij verlangt zeker, dat vooral een onderwijzer de achting niet uit het oog verlieze, welke hij zijnen meerderen verschuldigd is. Wij moeten het opkomende geslacht zulks leeren, hoe zal dit geschieden, als we 't zelf niet doen? [illegible] onnaauwkeurigheden en valsche redeneringen [illegible] dat gij mijne poging om den Keizer te geven, wat den Keizers is, niet kunt ondersteunen, het verkeerde van hen, die er groffelijk tegen zondigden, niet wilt bestraffen. Gij stelt u tot beschermer van 't kwade, ten bestrijder van 't goede. Is [illegible] dat gij in 't donker schuilt? —

En welke is nu de eerste onnaauwkeurigheid die gij bespeurt? Dat gij die aantoondet, zelfs uit uw verborgen hoek, zou mij regt aangenaam geweest zijn. Maar dan moest gij mijn stuk *zoo* lezen, als het er staat, en er geen woord bijvoegen, daar ik niet eens aan gedacht heb. Ik zal u dit nader aantoonen, omdat ook mijn vriend UPKES (denkelijk doordien hij de Courant van den 10den Oct., no. 81; niet bij 't opstellen van zijn stuk heeft nagezien, maar no. 82), in dit opzigt niet geheel met mij schijnt in te stemmen. In genoemd no. 81 leest men: »'k Heb altoos gemeend, dat af»zonderlijk en openbaar twee tegenovergestelde begrippen waren, »'t een ja, 't ander neen, »'t een negatief, 't ander positief, 't een »duister, 't ander licht, of welke tegenstellingen men meer wil ma»ken." — Als wederslag op deze passage heb ik gezegd: tegen *openbaar* staat *verborgen* over; — van verborgen onderwijs kon in dat verband geen sprake zijn; 't was om tegenovergestelde begrippen te doen. Gij hadt dus geen regt om tusschen *mijne* woorden, *uw* woord »onderwijs" te voegen, en mij alzoo eene absurditeit te doen zeggen. — Er heerscht echter eene schromelijke verwarring van denkbeelden bij u te dezen opzigte. Gij stelt *openbaar* en *bijzonder* of *afzonderlijk* tegen elkander over, 't welk noch in 't afgetrokkene noch in toepassing op de scholen het geval is. Immers staan en stonden ook de openbare en bijzondere scholen niet tegen elkander over als ja en neen, positief en negatief, enz.; zij stonden en staan *nevens* elkander; waar bleven we anders met de bijzondere scholen der 1ste en 2de klasse, welke van beiden zouden eigenlijk in oppositie zijn? want aan eene middelbare en ware oppositie als met de maan is hier toch niet te denken.

't Wordt echter nog erger. Gij legt het ingediende ontwerp ten laste, dat het niet voldoet aan de grondwet, omdat N.B.! de grondwet alleen *openbare* en *bijzondere* scholen kent. Maar, mijn waarde onbekende Heer! in welke grondwet staat dat? in die van 1848? Ik heb er twee verschillende uitgaven op nagezien, wijl ik vreesde dat mijn exemplaar eene drukfout mogt hebben, doch wat ik gezocht heb, het woord *bijzonder* was in 't geheele Xde hoofdstuk niet te vinden. Men ziet hieruit, dat gij misschien eene grondwet op uw eigen houtje hebt, en dat het zoo razend dom en ongrondwettig niet is, als de minister in de wet spreekt van afzonderlijke openbare scholen.

Door diezelfde omstandigheid, dat gij er eene grondwet van eigen fabricaat op nahoudt, komt gij er waarschijnlijk toe om te zeggen, dat de grondwet niet het eenige is waarop hier moet gelet worden; dat de *natie* vroeger was dan de *grondwet*, enz. Men zou haast moeten denken, dat er reactionaire wenschen bij u in 't spel waren, dat gij de grondwet een beetje aan den kant wildet schuiven, ten gevalle van de behoeften der natie; terwijl gij echter later roept: »ongelukkig het land waar men zich naar den stand der »gemoederen schikt!" In 't eene geval dus: *schikken* naar de *behoeften* der natie (wie acht gij de natie?) in 't andere onverbiddelijk alle inschikkelijkheid jegens de gemoederen, die toch *ook* in de *natie* huisvesten, afwijzen. Gij loopt hoog met beginselen zou men uit uw brommend slot zeggen, en echter stelt gij hier eene beginselloosheid voor, ik zou haast zeggen zonder weerga.

II. Het wetsontwerp onder 't ministerie *de Kempenaer* ingediend, bevatte niets, wat het Christendom betrof, en echter was er betrekkelijk stilte en berusting bij de onderwijzers in Groningen, toen 't was ingediend. Het thans aangebodene (daar ik ook wel wat *uit* en *in* wenschte) bevat in de laatste alinea van art. 4 een middel om aan de godsdienstige behoefte van hen te voldoen, die hun kroost wenschen opgevoed en onderwezen te zien in den geest van de godsdienst welke zij belijden; en men raast er tegen alsof er een zedelijke moord staat bedreven te worden. Van waar dit? Is het wel heel onjuist, als men tot de gevolgtrekking komt dat er zoo uitgevaren wordt, *dewijl er een godsdienstige kiem in de wet ligt*, in stede van er uit verbannen te wezen? Zou 't ook mogelijk zijn, dat er zooveel drukte gemaakt wordt, niet om er een Christelijk beginsel *in*, maar om het er *uit* te krijgen? Wat mij betreft, ik meen met E. RENDU (*de l'Instruction primaire à Londres*): „dat in elk stelsel van opvoeding in een Christelijk land, „de Christelijke godsdienst in den eersten rang der leervakken „dient geplaatst te worden; dat zonder godsdienst kennis alle an„dere kundigheden noch geluk aan den mensch, noch geluk voor „den Staat opleveren." Denkt gij dit met mij, waarom werkt gij dan mede om den volke te misleiden, en hun een onderwijs op te doen dringen, waarbij, strikt genomen, het spreken over de waarheden des Christendoms, misdaad wordt? waarom ijvert gij dan zoo, om het eenige middel dat het wetsontwerp hiertegen openlaat, achter de bank geschoven te krijgen?

Is het omdat gij bang voor »kerkelijk particularisme" en voorstander van het »Christelijk beginsel" zijt? Weinigen zullen daar zooveel tegen hebben, wanneer gij onder »Christelijk beginsel" slechts niet verstaat het humaniteits-idée, een gesneden beeld, van Duitsch maaksel, dat men in Neêrland nog al eens ter vereering ziet voorstellen, nadat het met een kerkelijk kleedje opgesierd is. Ik moet u echter onder de opmerkzaamheid brengen, dat de regering en de grondwet geene gezindte kennen, die als bij uitsluiting, het Christelijk beginsel tot grondslag harer belijdenis heeft. De regering en de grondwet weten alleen van Kerkgenootschappen, van Hervormden, Lutherschen, R.-Katholijken, enz. Zal zij in de onderwijs-wet eene nieuwe Christelijke afdeeling scheppen, onder den titel: voorstanders van 't Christelijk beginsel?

Maar ik wil daarover heenstappen. Alleenlijk de vraag. Is 't mogelijk, dat thans door uw »Christelijk beginsel", in 't onderwijs tegelijk aan het voorschrift der grondwet en aan den wensch der ouders voldaan worde, om hunne kinderen op te voeden of te doen opvoeden in de beginselen des Christendoms?

Welaan, toon dan, hoe zulks geschieden kan? In 't nieuw Ned. Schoolblad, een tijdschrift dat om zijne grondigheid en bezadigdheid algemeene lezing verdient, is voor weinige maanden soortgelijke vraag gedaan, waarop nog geen antwoord gekomen is. Toon aan, herhaal ik met den meesten nadruk, als u het twisten in zaken van godsdienst en onderwijs tegenstaat, als vrede en toenadering u lief zijn, — zeg ons onderwijzers, hoe wij het thans moeten aanleggen in eene gemengde school om Christelijk te onderwijzen, zonder iets te zeggen, te doen of toe te laten dat voor eenige gezindte kwetsend is of daarvoor gehouden kan worden. — Houd daarbij echter in 't oog, dat gij niet volstaan kunt met eene oplossing van dit moeijelijke punt te geven, volgens *uwe* individuele meening, dat zou gemakkelijk wezen. Gij moet eene oplossing geven naar hunnen maatstaf van beoordeeling of die hunner gezindte; want anders beneemt gij hun een regt dat de grondwet ieder lid eens kerkgenootschaps toekent, en zoudt gij *hunne* zedelijke wenschen en verlangens aan de *uwe* onderwerpen. Dit laatste nu, heeft *de minister* niet willen doen, zoudt *gij* u dan dat regt aanmatigen?

En hiermede vaarwel! want ik zal niet weder antwoorden zoolang gij geene voldoende oplossing van het problema geeft.

BUITENPOST, 25 October 1854.

H. LEOPOLD, R.z.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, heden, Zaturdag den 4den November.

			Slotkoers
NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	59¼.
Dito Dito	„ 3	„	70⅝.
Dito Dito	„ 4	„	89⅛.
OOSTENRIJK Metalliek	„ 5	„	65⅝.
Dito Nieuwe Litt. B	„ 5	„	75⅝.
Dito Dito 1854	„ 5	„	75⅝.
Dito 1851 en 1852	„ 2½	„	32.
SPANJE Onbep. St.	„ 1	„	18.
Dito Binnenl	„ 3	„	32⅛.
PORTUGAL	„ 3	„	36¼.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	99.
Dito Dito 1828 en 1829	„ 5	„	98⅜.
Dito bij *Hope*	„ 4	„	73⅜.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Nov., kapit. *Wijkmeijer* Anna, van Londen; *Vos* Catharina Knelsina, van Memel; den 2den *Duit* Frouwina, van Dantzig; *de Jonge* Alida Gesina, van Brake. — Te Texel den 1 Nov., *van der Kolk* Dorothea, van Batavia, vertrokken den 7 Julij; den 2den *van der Putten* Marie Elise, van Soerabaya. — In het Vlie den 31 Oct., *Cappen* Neptunus, van Newcastle; *Brouwer* N[illegible], van Memel; *de Groot* Maria Reifina, *Sap* Broederliefde, [illegible] en *Hazewinkel* Roelf Giesen Jr., alle 4 van Dantzig; *Nieboer Jr.* Martha, van Frederikstad; *de Boer* Johannes, van [illegible]. — Te Helvoet den 31 Oct., *van der Sloot* Wilhelmina, van Malaga; *van der Velden* Courier, van Nantes; den 1 Nov. *de Winter Jr.* Antoinette, van Batavia, laatst van Brouwershaven. — Bij Ascension den 28 Sept., *Detering* Elise en Henriëtte, van Batavia naar Amsterdam. — Te Porto den 20 Oct., *Puister* Fennegina en den 21sten *Winter* Geertruida Fennegina, beide van Newcastle. — Te Deal den 31 Oct., *van der Wal* Jantina, van Seville naar Londen. — Bij Deal den 30 Oct., *Brugts* Broederschap, van Newcastle naar Barcelona. — Te Torbay den 29 Oct., *Karsijns* Landman, v. Memel n. Porto — Te North Shields den 30 Oct., *Lohman* Roelfina Gerhardina, naar Amsterdam; *Ruiten* Verwachting, *van der Veer* Twee Gebroeders en *Kuipers* Vrouw Maria, alle 3 van Harlingen; *van den Velden* Maria en Elisabeth, van Vlaardingen; *Koning* Zeldenrust, van Kampen; *Witkop* Zwijger, van Zwolle. — Te Hartlepool den 29 Oct., *Ommeheed* Suzanna Elisabeth, van Rotterdam; den 30sten *Brinck* Aurora en *Hansen* Anna Elisabeth, beide van Amsterdam; *Storm* Frederike Elvine, van Schiedam. — Op de Elve den 31 Oct., *Mugge* Martha, van Brussel; *Strenge* Catharina en *Heijnen* Concordia, beide van Makkum. — Te Bremerhaven den 29 Oct., *Dirks* Vrouw Zwaantje, van Amsterdam, den 31sten *Schut* Anna Margaretha, van Dantzig; *Veld* Catharina, van Hamburg; den 1 Nov. *Kramer* Rensina en *Kort* Pietronella, beide van Harburg. — Te Gothenburg den 24 Oct., *Wijbma* Vriendschap, van Amsterd. — Te Warnemunde den 29 Oct., *de Vries* Roelina Eissina en *Eggers* Bellona, beide van Amsterdam. — Te Swinemunde den 30 Oct., *Schuring* Hillechina, van Amsterdam. — Te Colberg den 24 Oct., *Pekelder* Beerendina, van Sleeswijk. — Te Tromsö den 6 Sept., *van Wijk* Jantje, van Wardöe. — Te Frederikshaven den 28 Oct., *Hazewinkel* Johanna Petronella, van Rotterdam naar Grenaa; *Mooi* Hillechina Catharina, van Antwerpen naar Koningsbergen. — Te Dantzig terug uit zee den 28 Oct., *de Boer Sap* Zwaantina Thelina, naar Amsterdam. — Te Pillau den 30 Oct., *Steffens* Johannes, van Amsterdam; *Heveling* Redite, van Rotterdam. — Te Memel den 26 Oct., *Leeuwes* Arendina en *Leven* Emma Engelina, beide van Londen; *Sprik* Grietina Hillegina, van Hamburg; den 27sten *Voornkamp* Cornelia Alida, van Rotterdam; den 28sten *Scholtens* Lorleij, van Amsterdam; *Brongers* Sophia, van Torravecchia. — Te Rendsburg den 28 Oct., *Duintjer* Aukje Gepkelina, van Rotterdam naar Sandholm; *Topzant* Martha, van Amsterdam naar Rugenwalde; *Bakker* Zwaantina, van Hamburg naar Laland; den 29sten *Bontekoe* Vrouw Geertruida, van Hadersleben naar Amst. — Te Holtenau den 28 Oct., *Koops* Vrouw Grietje, van Holbeck naar Holland; den 29sten *Scholtens* Maria, van Stettin naar Hannover; *Reijer* Jacobus, van Assens naar Groningen; *Karsies* Onderneming, van Skielskior, *de Boer* Jantina Petronella, van Nijsted en *Dirks* Hinderika, van Kjöge, alle 3 naar Schiedam.

Binnengekomen te Texel den 3 Nov., kapit. *Altena* Hendrika Margaretha, van Bordeaux. — Bij Broadstairs den 31 Oct., *Huizing* Geertruida, van Dantzig naar Seville. — Bij Wight den 31 Oct., *van der Werff* Henrica, van Amsterdam naar Suriname. — Te Falmouth den 31 Oct.; *Fokkes* Tjallinga Aurelia, van Livorno. — Te Cardiff den 31 Oct., *Reinders* Jacoba Gezina, van Bristol. — Te Hull den 30 Oct., *de Boer* Zwaantina Hendrika, v. Livorno. — Te North Shields den 31 Oct., *Schaap* Pieter Bentum, van Groningen. — Te Hartlepool den 30 Oct., *Hansen* Anna Elisabeth, van Amsterdam. — Te Leith den 31 Oct., *Munneke* Baudina, van Harlingen. — Te Lissabon den 22 Oct., *Panjer* Helena en den 24sten *Ouwehand* Hoop, beide van Amst. — Te Seville den 21 Oct., *Campen* Margaretha, van Antwerpen. — Te Smirna den 18 Oct., *Sap* Vasco de Gama, van Konstantinopel. — Te Puenta Arenas den 16 Sept., *Struik* Louise Roelofviene, van Valparaiso. — Te Pillau den 31 Oct., *Mulder* Grietje de Groot, van Londen. — Te Memel den 28 Oct., *Smit* Margina, van Wolgast.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Nov., kapit. *Bakker* Maria, naar Corfu; *Alberts* Elschlea, naar Hamburg; *Poort* Dirkje, naar Bremen; den 2den *Wielema* Drie Vrienden, naar Charleston. — Van Triest den 26 Oct., *Koster* Zeeploeg, naar Antwerpen. — Van Deal den 30 Oct., *Muller* Loevenstein, van Londen n. Adelaide. — Van Hartlepool den 29 Oct., *Leuning* Margaretha Alida en *Oorburg* Margaretha Elilda, beide naar Amsterdam. — Van Lynn den 30 Oct., *Kranenborg* Johanna, naar Middlesbro. — Van Hamburg den 30 Oct., *Pieper* Argo, naar Gend; den 31sten *Muntendam* Jacoba, naar Winschoten. — Van Bremerhaven den 30 Oct., *van Dijk* Eva Hendrika en *Oosterhuis* Vrouw Janna, beide naar Groningen. — Van Swinemunde den 29 Oct., *Zeegers* Catharina, naar Bordeaux — Van Pillau den 30 Oct., *Boswijk* Jantina en *Geerts* Catharina, beide naar Amsterdam; *Gust* Antonia Francisca, naar Groningen.

Vertrokken van Falmouth den 1 Nov., kapit. *Schutt* Herman, naar Schiedam. — Van Seville den 21 Oct., *Naatje* Jan Hero, n. Lenuen. — Van Swinemunde den 30 Oct., *Dijkstra* 3 Gezusters, naar Hannover. — Van Pillau den 31 Oct., *Schulte* Concordia, n. Amsterdam; *Klein* Concordia, naar Londen.

Zeilklaar te Londen den 31 Oct., kapit. *Olthoff* Abeldina, naar Amsterdam. — Te Newcastle den 28 Oct., *de Groot* Houthandel, naar Barcelona; *Bonder* Cornelia Gesina, naar Livorno; *Jansen* Margaretha, naar Fagal; *Smit* Freerk Jan, naar Marseille. — Te Frederikstad den 16 Oct., *Gust* Harmonie, naar Delfzijl; den 18den *van Dalen* Eendragt, naar Kampen; *Geveke* Berendina, n. Delfzijl; *Koster* Margaretha, naar Harlingen; den 19den *Tiktak* Jantina, n. Amsterdam; den 20sten *Smid* Concordia, naar Harlingen. — Te Brevig den 19 Oct., *Biese* Elsina, naar Groningen; *Zeven* Concordia, naar Delfzijl.

Zeilklaar te Londen den 1 Nov., kapit. *Karst* Lambertha, *Aitzema* Alberdina en *Duintjer* Friso, alle 3 naar Amsterdam; *de Jonge* Margaretha, naar Rotterdam. — Te Smirna den 18 Oct., *van der Grient* Pauline, naar Amsterdam. — Te Suriname den 21 Sept., *Stoffels* Stad Leeuwarden, naar Saramacca, zou den 15 Oct. vertrekken; *Middel* St. Vitus, naar Amsterdam.

In lading te Londen 30 Oct., kapit. *Pott* Grietje Weemhoff, n. Amsterdam; *Woudstra* Jonge Kerst, naar Harburg.

In lading te Londen den 31 Oct., kapit. *Bakker* Geertr. Femina, n. Hamburg; den 1 Nov. *Kolk* Dankbaarheid, naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 3 Nov. Binnengekomen den 2 Nov., kapit. *Rasker* Harmina Gesina, van Zwolle; *Deen* Gezina Elzina, van Dordrecht; den 3den *Pluktje* Hermanna Hendrika, van Amsterdam.

Zeilklaar kapit. *Waterborg* Johanna, naar Londen.

DELFZIJL, 3 Nov. Binnengekomen den 31 Oct., kapit. *Luken* de Jonge Jan, van Emden naar Amsterdam; *Bekker* Hoffnung, van Borkum; *Gust* Harmina en *Mooi* Winschoterzijl, beide van Frederikstad; *Sterenberg* de Vriendschap, van Brevich; den 2 Nov. *Meijer* de Eendragt, van Leer; *van der Veen* Goede Hoop, van Colberg en *Tent* de Goede Verwachting, van Harburg, alle 3 naar Amsterdam.

Vertrokken den 31 Oct., kapit *Tinholt* Aletta Augusta, naar Akyab, is den 1 Nov. in zee gekomen; *Mulder* Magrietha, naar Emden; *Mulder* Vrouw Klasiena, naar Norden; *Jansen* Hoffnungh, naar Leer; den 2 Nov. *Oetzes* de Hoop, naar Emden; *Buhr* Vr. Geeske, naar Rooderfhen.

AMSTERDAM, 2 Nov. Volgens brief van kapit. *W. J. Bakker*, voerende het schip Sagitta, in dato Savanah den 12 October, was hij den 7den dito, na tot den 29 September door harde tegenwind te Newyork opgehouden te zijn, aldaar in goeden staat aangekomen en bezig de ballast te lossen.

MEMEL, 28 Oct. Het schip Hendrika Catharina, kapit. *L. K. Faber*, is in een' hevigen storm alhier in de haven aan den grond geraakt, doch, na een gedeelte der lading gelost te hebben, weder in vlot water gekomen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

28 Oct. Eggers, Bellona, v. Amst. n. Rostock, m. ballast.
Struik, Dankbaarheid, v. Cadix n. Koppenhage, m. wijn.
Jonker, Anna Sophia, v. Newcastle n. Malmö, m. soda.
29 —— Brakke, Hillechina, v. Kjöge n. Schiedam, m. gerst.

De wind den 28 Oct. W.Z.W., W., Z.Z.W.; den 29sten Z.W., Z., Z.Z.O.; den 30sten W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 30 Oct. Bij iets levendiger affaire hebben de vrachtprijzen zich echter niet verbeterd. Naar Amsterdam *f* 25, de Maas *f* 26 per last rogge, Brest 85 fr. en 15 pCt. per last hout, Londen en Hull 4 sh. 6 d. per qr. tarwe.

PILLAU, 29 Oct. Naar Amsterdam *f* 27,50 tot *f* 32, de Maas *f* 29,50 tot *f* 34, Antwerpen *f* 31,50 voor tarwe, Londen 32 à 33 sh. voor talk, Grimsbij 28 sh. voor raapkoeken.

MEMEL, 28 Oct. Vrachten zijn in eene stijgende beweging. Naar Amsterdam *f* 4600 voor een schip van 157 last, Rotterdam *f* 2,30 per ton zaaizaad, Hull 5 sh. per qr. zaad, Dundee 47 sh. per ton vlas, 50 sh. per ton hennep.

224ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

15*de Lijst.* No. 8008 *f* 1000; nos. 5096, 12516 en 16263 ieder *f* 200; nos. 3806, 4549, 7858, 10699, 12954, 13200, 14544, 14715, 15959, 16589 en 18680 ieder *f* 100. — 16*de Lijst.* No. 4120 *f* 5000 en eene premie van *f* 30,000; no. 541 *f* 1000; no. 18967 *f* 400; nos. 1, 6059 en 17685 ieder *f* 200; nos. [illegible], 1962, 4338, 4769, 5120, 8364, 9345, 10231, 11274, 12092, 12820, 14178, 14594, 15704, 15778, 15829, 16470 en 19683 ieder *f* 100. — 17*de Lijst.* No. 12774 een prijs van *f* 70 en premie van *f* 5000.

GRONINGEN, 6 November 1854.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

4 Nederl. ℔ 62 cent.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN 3 November.

TARWE.	Veen 66 ℔ *f* 6,80	Zw. Voer 38 ℔ *f* 3,90
Oude 70 ℔ *f*	GERST.	» 40 » » 4,10
N. Oml. » »	Winter 54 ℔ *f* 6,85	» 42 » » 4,30
» 1854 70 » » 11,75	» 56 » » 6,15	BOONEN.
» 72 » » 12,35	» 58 » » 6,45	Paardeb. *f* 7,50 *f* 8,10,25
» Old. 70 » » 11,45	Zomer 56 » »	Gr. Erwten *f* 10 *f* 11,50
» » 72 » » 12,05	Knobbe 60 » » 6 30	Graauwe *f* 10 tot *f* 11,50
» » 74 » » 12,65	» 62 » » 6 60	ZADEN, ENZ.
» » » »	HAVER.	Old. Kools. *f* 13,50
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 4 00	*f* 14,25
Inl. 64 ℔ *f* 9,10	» 38 » » 4.20	Oml. *f* 13,50 *f* 14,25
» 66 » » 9,50	» 40 » » 4.40	Oostf. dito *f* 13,50
» 68 » » 9,90	» 42 » » 4.60	*f* 14,25
» 70 » » 10,30	» Nieuwe 44 » » 4 80	G. Mosterdz. *f* 14 tot *f* 16
BOEKWEIT.	» 46 » » 5,00	Gr. Gort *f* 10,50 tot *f* 11,60
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,70	» 48 » » 5,20	Per 100 ℔
» » 66 » » 7,10	» 50 » » 5,40	
» » 68 » » 7,50	Witte Voer 36 » » 3,80	Raapolie p.v. *f* 45,50
» » 64 » » 6,50	» 38 » » 4,00	Prijs der Boter.
Zw. Zand 66 » » 6,90	Witte Voer 40 » » 4 20	1ste soort *f* 38½ *f* 39
Veen 64 » » 6,40	Zw. Voer 36 » » 3,70	2de » » 36 *f* 36½

De aanvoer van Granen was heden merkelijk minder; de vraag echter ook zeer beperkt zijnde, bleef de gesteldheid meest in een doen: alleen Dikke Haver 10 ct. en Voer en Zwarte 5 ct. lager afgegeven.

ROTTERDAM, 2 *November.* Tarwe: 160 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 460; 159 ℔ Boveul. Rijs *f* 455. Rogge: 146 ℔ Arch. *f* 330; 141 ℔ dito *f* 305. Lijnzaad: 106, 107 ℔ Koningsberger *f* 326.

AMSTERDAM, 3 *November.* Tarwe met weinig handel; Poolsche tot circa vorigen koers, roode wat lager verkocht: 130 ℔

p. o. with. Pools. ƒ 490; 128 ℔ b. dito ƒ 455; 133 ℔ Meeklenb. ƒ 450; 131 ℔ Rost. ƒ 440; 126 ℔ ger. Holst. ƒ 385. — Rogge lager afgegeven; 122, 124, 126 ℔ Pruis. ƒ 225, ƒ 229, ƒ 233; 118 ℔ Archangel ƒ 205 aan de Zaan. — Gerst: 101 ℔ Deensche ƒ 240; 102 ℔ Friesche Zomer ƒ 190. — Graauwe Erwten tot nagenoeg vorige prijzen, met goeden handel.

Koolzaad ½ p. vl. hooger, op 9 vat in Nov. 77 p. vl.; April 75 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 107, 108, 109 ℔ Arch. ƒ 365.— Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. ƒ 46,25; Vlieg. ƒ 45 a 25½. Bes. ƒ 44,50 a ƒ 44,75; Mei 1855 ƒ 43 a 25. — Lijnolie wel zoo aangenaam: op 6w. ƒ 42,25; Vlieg. ƒ 41. — Hennepolie op 6/w. ƒ 46,25; Vlieg. ƒ 45.

LEEUWARDEN, 3 *November*. Bij niet ruimen aanvoer van Tarwe, was het niet mogelijk tot verlaagde prijzen alles op te ruimen: puike n. Witte ƒ 12,75, ƒ 13; mindere ƒ 11,75, ƒ 12,50; puike n. Roode ƒ 14, ƒ 14,25. — Rogge 60 a 75 ct. lager: nieuwe Inl. ƒ 10, ƒ 10,60. Baltzal. ƒ 9,60,70. — Boekweit tot verlaagde prijzen niet goede kooplust: Friesche Zand ƒ 8, ƒ 8,10; Veen ƒ 7,95,45. — Gerst 60 ct. vlugst met beperkte kooplust: Winter ƒ 5,80, ƒ 6,40; Zomer ƒ 6,10. — Haver iets lager: Fijne ƒ 4,90, ƒ 5,10; Voer ƒ 4,20,30. — Koolzaad met weinig handel als voren: puik ƒ 14,25,50. — Lijnzaad flaauw: puik ƒ 12,60; minder ƒ 11, ƒ 12.

LONDEN, 1 *Nov.* De aanvoer van graan, inzonderheid van buitenslands, is tot dusver niet belangrijk geweest. Een gedeelte der van eergisteren overgebleven tel. Tarwe werd ca. 2 sh. beneden de koersen van dien dag losgelaten. Vreemde blijft verlaten; over het algemeen echter haasten de houders zich niet met verkoopen. Overige graansoorten zijn nominaal als l.l. Maandag.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *November*. Rundvee goed aangevoerd en de verkoop niet zoo vlug als men wel gewoon was; vette koetjes zijn verkocht van ƒ 80 tot meer dan ƒ 140; puike soorten tot ƒ 170; vaalmelkte van ƒ 80 tot ruim ƒ 120; melkkoeijen van ƒ 80 tot ƒ 115; van schapen was geen groote aanvoer; de verkoop van ƒ 12,50 tot ƒ 18; lammeren van ƒ 6,50 tot ƒ 11,50. De aanvoer van varkens was gering en de prijs als voren.

— Op de markt van gisteren was reeds een geslagt varken ter verkoop aangebragt, van goed uiterlijk en ter zwaarte van ruim 100 Ned. ponden, zijnde de 100 Ned. ponden verkocht tegen den aanzienlijken hoogen prijs van ruim ƒ 30.

APPINGEDAM, 1 *November*. Op de weekmarkt van heden was ruim 100 stuks vee aangebragt, de handel was vrij levendig en de prijzen ruim zoo hoog als de vorige week.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 3 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 58⅞, 59⅛, 59¼; Dito Dito 3 pCt. 70⅛, 70¼, 70⅜; Dito Dito 4 pCt. 88⅞, 88⅞, 88¾. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48⅞. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 17⅞, 18, 18; Dito 3 pCt. 37⅛, 37¼, 37⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32¼, 32⅜, 32½; Coup. Bewijzen 5⅞, 5½, 5⅞; Amort. Schuld 4⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36.

RUSLAND. Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 98⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 98⅞; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 82⅛; Dito 4½ pCt. 82⅛; Dito bij *Hope* 4 pCt. 73⅞; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 72⅞. — POLEN, Cert. 64⅞, 64⅞, 64⅜; Dito Aand. met Loting 500 fl. ƒ 139⅞. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 65⅜, 65⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32⅞, 33⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32⅞, 33⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. 75⅞, 75⅞; Dito Dito 1854 5 pCt. 75⅞, 75⅞, 75⅞; Nation. Metall. 5 pCt. 1854 69⅞, ½; N. Weener Loten van 250 fl. 1854 ƒ 235; Amerik. Bank-Act. 3⅞; Braz. 5 pCt. 97; Dito 4½ pCt. 91⅞; Mexik. 21⅞, ⅞; Dito Onbep. 21⅞, ⅞; Ven. Ul'g. 10⅞; Philad. L. N. 88⅞.

Bij eenigen handel waren heden onze bingenl. fondsen gunstiger gestemd. Ook voor de meeste soorten van vreemde effekten waren hoogere koersen te bedingen; naar Oostenr. was veel vraag. In genoemde soorten was voornamelijk de omzet zeer geanimeerd. Gren. Onb St. 14⅞, 15; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 81⅞, ⅞, ⅞.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59⅛; Spaansche 1 pCt. 18; Binnenl. 3 pCt. 32$\frac{3}{16}$; Metall. 5 pCt. 65$\frac{7}{16}$.

WISSELKOERS.

Londen kort ƒ 11.72½; Id. 2/m. ƒ 11.65; — Hamburg kort ƒ 35$\frac{9}{16}$; Id. 2/m. ƒ 35½.

ADVERTENTIEN.

*** Onder dankbetuiging voor de welwillende medewerking, met welke Groningens Ingezetenen in den vorigen Winter getoond hebben te willen behulpzaam zijn in het uitreiken van verwarmend en gezond voedsel aan hunne verarmde Stadgenooten, hebben de **COMMISSARISSEN** voor de ***SPIJSUITDEELING aan behoeftigen*** — daartoe aangezocht zijnde door vele Ingezetenen, in aanmerking nemende èn de duurte van schier alle levensmiddelen èn het heerschen der Cholera, — besloten, om gedurende de maanden **December, Januarij, Februarij en Maart** aanstaande, **drie malen per week** de gewone **UITDEELINGEN** te doen plaats hebben.

De INTEEKENINGSBILJETTEN worden rondbezorgd, waarop ieder, voor zoovele Portiën als hij mogt verkiezen, zal kunnen inteekenen, terwijl zij hopen, dat hunne Stadgenooten door eene ruime Inteekening hunne belangstelling in deze, vooral in de tegenwoordige omstandigheden nuttige Inrigting, wederom zullen laten blijken.

Ingezetenen bij vergissing geen Inteekeningsbiljet bekomen hebbende, worden ten vriendelijkste uitgenoodigd, hetzelve bij een' der Commissarissen aan te vragen.

GRONINGEN, 1 November 1854.

G. VAN CALCAR, JR.	D. R. WIJCKERHELD BISDOM.
H. NIENHUIS.	P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
G. CREMERS.	C. H. VAN ANKUM.
A. VAN BERCHUYS.	M. BACKER.
J. H. JAPPÉ.	P. TRESLING.
J. J. CANTER CREMERS	
T. J. VAN IDDEKINGE.	

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 7den November 1854, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL der TENTOONSTELLING. — VOORLEZING door den Heer J. DE BOER, E.zn. — KUNSTBESCHOUWING. — VERKOOP van **SCHILDERIJEN** onder de LEDEN, aan het Genootschap behoorende.

GRONINGEN, 2 November 1854.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris*.

Het **BESTUUR** der **AKADEMIE** van **Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde**, onder den naam ***MINERVA***, maakt bij deze bekend, dat, ten gevolge der Annonces in de *Groninger* en *Provinciale Groninger Courant*, betreffende het **openen** aan die Akademie van eenen **CURSUS** in de **ALGEMEENE REKEN- en MEETKUNDE** voor betalende Leerlingen, zich slechts **één Leerling** heeft aangegeven, en derhalve aan het voorgestelde geen gevolg zal worden gegeven, tenzij zich alsnog een genoegzaam aantal Personen daartoe mogt aanmelden.

GRONINGEN, 2 November 1854.

Het Bestuur voornoemd,
en in zijnen naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris*.

SCHOUWBURG TE GRONINGEN.

Geheel nieuwe Voorstelling op MAANDAG den 6den November.

CICLORAMA,

Gezigten uit *Italië, Zwitserland*, enz.

Groot duo uit de *Hugenoten*, voor Viool en Piano, door de Heeren GRAVENSTEIN en M. HAGEMAN.

Physische touren, geheel nieuw, door mad[lle] BENITA ANGUINET.

Parodie op *Lucie de Lamermoor*, Zang en Spel van [illegible] BOUSQUET.

La Marseillaise des femmes ou guerre [illegible], door mad. YRMA BOUSQUET.

[illegible] Rang ƒ 1.50; 2de Rang ƒ 1.00; MILITAIREN [illegible] zijn te bespreken bij den Bureauhouder [illegible] van het Schouwburglokaal.

Aanvang te 7 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

P. K. BROUWER, P.z.,
Apotheker te *Leeuwarden*,
met
C. REINDERS.

GRONINGEN, 31 October 1854.

*** Getrouwd:

S. JOUSTRA
met
A. REINDERS.

HOOGEZAND, 2 November 1854.

*** Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Heer MEINDERT DE VRIES, in leven *Notaris* te *Augustinusga*, in den ouderdom van bijna 67 jaren, ten gevolge van een langzaam verval van krachten.

AUGUSTINUSGA, 25 October 1854.

IJTJE DE VRIES.
W. H. TJOELKER.
GRIETJE DE VRIES.
W. J. TJOELKER.

*** Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijn dierbare Echtgenoot A. D. BONTHUIS, in den ouderdom van ruim vijfenzestig jaren. — Bijna vierenveertig jaren was ik met hem in een' gelukkigen echt vereenigd, waaruit drie Kinderen en een aangehuwde Zoon met mij het groot verlies betreuren.

VLIETHOVEN (onder *Farmsum*), 30 October 1854.

M. T. DIJKSTRA,
Wedw. BONTHUIS.

Algemeene kennisgeving.

*** Gisteren avond omstreeks acht uur werden wij op het diepst getroffen, door het overlijden van onzen dierbaren oudsten Zoon, ZACHARIAS, in den bloeijenden leeftijd van bijna zestien jaren; zenuw-zinkingkoortsen sloopten in veertien dagen het krachtvol ligchaam van den beminden jongeling.

In zijn leven heeft hij ons geen traan gekost; zijn sterven dompelt ons en onze Kinderen in diepen rouw. God schenke ons de noodige kracht, om in Zijnen wil gelaten te berusten.

HASSELT, 31 October 1854.

Mr. M. L. TIJL.
H. TIJL—JANSEN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van elf weken, mijn geliefde Vader JAKOB EVERTS ELEMA, in den ouderdom van 60 jaren en bijna 8 maanden.

RASKWERT, 31 October 1854.

E. J. ELEMA.

*** Heden middag te 1 uur overleed, na eene ongesteldheid van 2 dagen, mijn waarde Echtgenoot J. M. SINNIGE, in den ouderdom van 61 jaren en 7 maanden.

GRONINGEN, 2 November 1854.

Wedw. J. M. SINNIGE—MEURS.

*** De jongste onzer Lievelingen, GEESJE, overleed heden in den ouderdom van ruim elf maanden.

GRONINGEN, 2 November 1854.

G. A. RIEPMA.
C. BRUINS.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK
VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) én eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **ƒ 4—90** *in Zakformaat* en **ƒ 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

LEESINRIGTING VAN K. DE WAARD.

HOLLANDSCH, FRANSCH, ENGELSCH, DUITSCH.

De ondergeteekende neemt de vrijheid, zijne **LEESINRIGTING** op nieuw in de attentie zijner Stadgenooten aan te bevelen. De prijs van een Abonnement is **ƒ 1,50** per **drie maanden.** Een nieuw VERVOLG op den **CATALOGUS** is dezer dagen gedrukt, en voor de Abonnés GRATIS verkrijgbaar.

GRONINGEN, 3 November 1854.

K. DE WAARD.

De Catalogus

der BOEKVERKOOPING in het REVENTER, op **MAANDAG** den 13den November en volgende dagen te houden, is te bekomen bij
J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

*** Door den Boekhandelaar **C. BIELEVELT**, te *Utrecht*, is uitgegeven en ook *alhier* verkrijgbaar gesteld:

Steun in nood.

Vijf dichtstukjes, door *H. BIELEVELT*,
Onderw. in de Godsd. en *Krankenbez.* te *Utrecht.*
Prijs 30 Cts
Ten voordeele van door de **Cholera** lijdende, en niet bedeeld wordende **Prot. huisgezinnen.**

*** Bij **TEN BRINK & DE VRIES**, te *Amsterdam*, is van de Pers gekomen het belangrijke Werk:

DE GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING,

IN TAFEREELEN.

EEN LEESBOEK TER BEVESTIGING DER PROTESTANTEN IN HUN CHRISTELIJK GELOOF; BEKROOND DOOR HET HAAGSCHE GENOOTSCHAP TOT VERDEDIGING DER CHRISTELIJKE GODSDIENST,

door *Dr. B. ter HAAR.*

NIEUWE UITGAVE, IN ÉÉN BOEKDEEL, groot ruim 400 Bladzijden, **compressen doch duidelijken Druk.** De Inteekening **gesloten** zijnde, zoo is de Prijs ƒ 2.50.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

I. **DE WET BETREFFENDE**

MINDERJARIGHEID EN VOOGDIJ

opgehelderd door **practische Aanmerkingen. Een Handboekje** voor **Voogden en toeziende Voogden.** Prijs ƒ 0,50.

II. DE KONIJNENTEELT.

Eene door het GENOOTSCHAP **ter bevordering van Nijverheid**, *gevestigd te Onderdendam*, uitgeschreven **Prijsvraag**, beantwoord door de Heeren Mr. **W. DE SITTER**, Advokaat, **L. ALI COHEN**, Med. Doct., en **J. POST**, Apotheker, allen te *Groningen*, met de **Zilveren Medaille** van het [illegible] bekroond. Prijs ƒ 0,75.

Voorst wordt door hen met goed succes gedebiteerd:

TAFEL

OF BEREKENING DER HUUR OF [illegible] VAN EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden [illegible] hoe veel men voor een' Eigendom moet besteden, [illegible] slechts bepaalt naar hoe veel percent men zijn geld [illegible] leggen, en is dus zoo al niet onmisbaar, toch *hoogst* [illegible] voor Rentenier en andere Bezitters van Eigendommen.

Kinderwerkjes:

I. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe F[illegible] en Versjes voor Kinderen.** Met 21 [illegible] Prijs ƒ 0 — 90.

IDEM met gekleurde plaatjes ƒ 1 — 20.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. I[illegible] VINCKERS*, **Lust en Leering**; Fabelen, S[illegible] en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. 6 plaatjes. Prijs ƒ 0 — 80.

IDEM met gekleurde plaatjes ƒ 1 — 00.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude [illegible] of een Boek is een groote Schat.** K[illegible] halen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame [illegible] Met 14 Plaatjes. Prijs ƒ 0 — 80.

IDEM met gekleurde plaatjes ƒ 1 — 00.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen [illegible] Geschiedenis des Ouden Testaments.** naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE*. Met [illegible]jes. Prijs ƒ 1 — 20.

V. ———— **Vertellingen uit [illegible] schiedenis des Nieuwen Testaments.** dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs ƒ 1—20.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen v[illegible] Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs ƒ 0 — 80.

IDEM met gekleurde plaatjes ƒ 1 — 00.

Woensdag den 8sten Novem[ber]

1854, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, zal, in het HEILIGEN GEEST GASTHUIS, in de Pelsterstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een nette **INBOEDEL**, bestaande [illegible] MAHONIEHOUTEN COMMODE, eene ANTIEK[illegible] NENKAST, KABINETTEN, TAFELS, STOELEN, [illegible] GELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLA[illegible] AARDEWERK, LINNEN, TAFEL- en BEDDE[illegible] KOPER, TIN, BLIK, MANS- en VROUWEN[illegible] TOEBEHOOREN en hetgeen verder te voorschijn [illegible] den gebragt.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—[illegible]

Mr. E. VAN EERDE[illegible]
Notaris.

Woensdag den 8sten Novem[ber]

1854, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal er, vóór en in de Behuizing bewoond geweest door de Weduwe J. H. WILKENS, Smidsche, in de Visscherstraat te *Groningen*, publiek word[en ver]kocht: derzelver nagelaten **INBOEDEL**, best[aande in] EIKEN en VUREN KABINET, PULPITRUM, [illegible] KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, [POR]SELEIN, GLAS- en AARDEWERK, BEDDEGOED[illegible] GOUD en ZILVER, waaronder een **GOUDEN** [illegible] **IJZER.**

Voorts al de aanwezige **SMIDSGEREEDSC[HAP]PEN**, waaronder 2 AANBEELDEN, 2 BLAASBA[LGEN] ENZ. ENZ.

Te bezien des Dingsdags bevorens van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHO[F]

EENE HEEREN BEHUI[ZING]

met een' **TUIN *UIT* [DE] *HAND TE KOOP*,** de in de Nieuwe Boteringe[straat]. Te bevragen aan het BU[REAU] dezer COURANT.

OVERDRAGT VAN AFFAIR[EN]

Ondergeteekende brengt ter ken[nis] hare geachte Begunstigers, dat [zij] heden hare **FABRIJK en HANDEL** in JUWEELEN, [GOU]DEN en ZILVEREN WERKEN, HORLOGIEMA[KERIJ] en al het daartoe betrekkelijke, heeft **overgedragen** aan haren OUDSTEN ZOON, ***JAN DIEP[ENHORST] SCHUTTER.***

Dankbaar voor de sedert eene lange reeks van ja[ren] genotene begunstiging, voedt zij de hoop, dat haar o[pvolger] zich in hetzelfde vertrouwen van Stad- en Gewes[tgenooten] moge verheugen en beveelt zij hem daarin ten v[riende]lijkste aan.

GRONINGEN, 1 November 1854.

Wedw. W. SCHUTTER.

Blijkens bovenstaand berigt op [mij] de ZAKEN mijner MOEDER he[bbende] **overgenomen**, breng ik ter ken[nis van] mijne Stad- en Gewestgenooten, [dat ik] ruim voorzien ben van **JUWEELEN, GOUD[EN en] ZILVEREN WERKEN, HORLOGIEN,** naar den laatsten smaak; dat ik zal voortgaan, [wat] in mijne Fabrijk wordt vervaardigd, **solide** en [smaak]**vol** af te leveren, en dat al wat tot de HORL[OGIE]MAKERIJ behoort ten **naauwkeurigste** en [spoe]**digste** zal worden uitgevoerd.

GOED WERK en BILLIJKE PRIJZEN zullen [mij,] vertrouw ik, tot aanbeveling strekken.

GRONINGEN, 1 November 1854.

J. D. SCHUTTER.

De ondergeteekende heeft ont[vangen] extra beste **AMERIKAAN[SCHE] REGENJASSEN** en [illegible] **PIJPEN,** alsmede **GOM[-ELAS]TIEKE OVERSCHOENEN** voor Heeren, [Dames] en Kinderen; rekommandeert zich ten vriendelijkste.

J. A. WREESMAN,
tusschen de 2 Markten in *de* [illegible]

Madera-Wijn

per Flesch 90 Ct., per Anker ƒ 38,00; idem **DRIE[illegible]** per Anker ƒ 50,00.

H. M. SPECKMAN, in *Wijn*[illegible]
Oosterstraat.

Te Meppel

wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden [een] **STOFFENVERWERSKNECHT**, de behan[deling] der ***WARME BLAAUWKUIP*** grondig ver[staande]. Tot nadere inlichting van Voorwaarden vervoege [men zich] in persoon of met franko Brieven bij

M. BENNEKERS,
Stoffenverwer aldaar.

2 KOPERSLAGERSKNECHT[EN]

dadelijk in dienst kunnende treden, vervoegen zich [bij] HENSEL, te *Martenshoek*.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOIT[SEMA]